

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

21.11.2025

ATZINUMS 11.19/AP/10442/2025 **par IVN Ziņojumu SIA “Preiļu putni” jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa** **izveidi Preiļu novadā**

Derīgs līdz 2028. gada 21. novembrim

Paredzētās darbības ierosinātāja:

SIA “Preiļu putni”, reģistrācijas Nr. 40203289853, juridiskā adrese: Kārļa Ulmaņa gatve 199, Mārupe, Mārupes pagasts, Mārupes novads, LV-2167, elektroniskā pasta adrese: info@apf.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātāja:

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (reģistrācijas numurs 40003374818), adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, Latvija, LV-1010; tālr. 67242411; elektroniskā pasta adrese: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Valsts vides dienestā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “SIA “Preiļu putni” jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa izveide Preiļu novadā” (turpmāk – Ziņojums) Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests)¹ iesniegts 2024. gada 29. novembrī. Papildinātais Ziņojums Dienestā iesniegts 2025. gada 22. jūlijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

SIA “Preiļu putni” jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa izveide Preiļu novadā (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 *Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju* ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru (turpmāk - Aģentūra). Saskaņā ar 2025. gada 26. augustā Ministru kabineta rīkojumu Nr. 533 *Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam* 1.punktu nolemts ar 2025. gada 1. oktobri likvidēt Klimata un enerģētikas ministrijas padotībā esošo Enerģētikas un vides aģentūru, pievienojot to Valsts vides dienestam un saskaņā ar 2. punktu nolemts noteikt, ka ar 2025. gada 1. oktobri Valsts vides dienests ir Enerģētikas un vides aģentūras funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, mantas, personāla, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Preiļu novads, Preiļu pagasta Jaunsaimnieki, nekustamā īpašuma "Rietumi" (kadastra Nr. 7658 003 0171) zemes vienības Rietumu ielā 5 (zemes vienības kadastra apzīmējums 76580030363), Rietumu ielā 7 (zemes vienības kadastra apzīmējums 76580030368) un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76580030367 (turpmāk – Darbības vieta)².

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Sākotnēji paredzētajā jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksā, izbūvējot piecas jaunputnu novietnes (katrā novietnē plānojot izvietot 125 000 jaunputnu, kopā 625 000 jaunputnu) un 2 dējējvistu novietnes (katrā novietnē plānojot izvietot 15 000 dējējvistu, kopā 30 000 dējējvistu)³ un citām ar to saistītām darbībām IVN procedūra piemērota 2021. gada 1. novembrī ar Dienesta lēmumu Nr. 5-02/29 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/29), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 7. panta, 14¹. panta 1¹. daļu, 15. pantu un šā likuma 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 23. punkta 2) apakšpunktu.
- 3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir jauna jaunputnu un dējējvistu turēšanas kompleksa (turpmāk – Komplekss) izveide. Gada laikā plānots izaudzēt⁴ līdz 1 250 000 jaunputniem⁵. Izbūvējot divas dējējvistu novietnes saražojamo vistu olu apjoms var sasniegt 8,4 milj. gadā. Paredzētās darbības nodrošināšanai paredzēta septiņu putnu novietņu izbūve, kā arī saistītās infrastruktūras un palīgēku izbūve.
- 3.1.3. Paredzētās darbības kā A kategorijas piesārņojošās darbības viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (turpmāk arī – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP-SEL) nodrošināšana. Intensīvas mājputnu audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) "ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu" (turpmāk – Mājputnu audzēšanas LPTP). Paredzētās darbības atbilstība Mājputnu audzēšanas LPTP, aspektos, kur tas būtiski (jo uz piesardzību norāda IVN rezultāts), LPTP prasību ievērošanai papildus nosacījumi nostiprināti arī ar šo Dienesta atzinumu.
- 3.1.4. Programmu Nr. 5-03/2/2022 ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Dienests izdevis 2022. gada 24. janvārī (turpmāk – Programma), tās derīguma termiņš – 2027. gada 24. janvāris. Programma izdota pamatojoties uz Ierosinātās 2021. gada 23. novembra iesniegumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kas iesniegti Dienestā 2022. gada 7. janvārī.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

² Ierosinātāja pēc ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās apspriešanas atteikusies no plānotajām darbībām Rietumu ielā 6 (zemes vienības kadastra apzīmējums 76580030381).

³ Norādītas maksimālās vērtības, Ziņojumā vērtētas vairākas novietņu novietojuma un putnu vietu skaita un attiecīgi arī produkcijas apjoma pieauguma alternatīvas. Skat. arī šī Atzinuma 3.4. punktu.

⁴ Plānoti divi līdz trīs ražošanas (jaunputnu audzēšanas) cikli gadā, katrs no tiem ilgst 3,5 - 4 mēnešus.

⁵ Jaunputnus paredzēts audzēt kā dējējvistas SIA "Alūksnes putnu ferma" kompleksa Alūksnes novadā darbības nodrošināšanai.

- 3.2.1. Paredzētās darbības nodrošināšanai tiks izmantota aptuveni 16,3 ha platība zemes vienībās Rietumu ielā 5 (zemes vienības kadastra apzīmējums 76580030363, esoša būve 76580030329005), Rietumu ielā 7 (zemes vienības kadastra apzīmējums 76580030368, esoša būve 76580030329001) un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76580030367. Saskaņā ar Ziņojuma 2.1. nodaļā norādīto, Darbības vieta un teritorijā jau esošās ēkas (esošo un jaunbūvējamo ēku un objektu novietojums parādīts Ziņojuma 8. pielikumā) pieder Preiļu novada pašvaldībai. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, no jauna būvējamās ēkas piederēs Preiļu novada pašvaldībai vai Ierosinātajai.
- 3.2.2. Dienests neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļu un Paredzētās darbības risinājumu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kas ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Šajā atzinumā akcentēti būtiskie darbības vietu raksturojošie apstākļi, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.3. Ziņojumā, kas Dienestā tika iesniegts 2025. gada 22. jūlijā, Paredzētā darbība vērtēta saskaņā ar Preiļu novada teritorijas plānojumu 2016.-2031. gadam (ar 2018. gada grozījumiem)⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums 2016_2031). Atbilstoši Teritorijas plānojumam 2016_2031 Darbības vieta atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijā (R1) ar vienu no zemes izmantošanas veidiem - lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003). Tā grafiskajā daļā norādītais sanitārās aizsargjoslas rādiuss ap SIA “Preiļu saimnieks”, reģistrācijas Nr. 47703001720, notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm (turpmāk – NAI) ir 100 m (Ziņojuma 2.2.1. attēls). Ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas laikā izstrādāts⁷ un stājies spēkā jaunais Preiļu novada teritorijas plānojums⁸ (turpmāk – Teritorijas plānojums_2025), kurā cita starpā ir precizēts arī sanitārās aizsargjoslas rādiuss ap SIA “Preiļu saimnieks” NAI, nosakot aizsargjoslu 200 m rādiusā ap NAI. Aizsargjosla noteikta atbilstoši Aizsargjoslu likuma 28. panta trešās daļas 3) punktam: “Aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un ietaises tehniskā raksturojuma: [...] 3) atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem — 200 metru”. **Līdz ar to secināms, ka šī atzinuma sagatavošanas laikā ir mainījusies faktiskā situācija attiecībā uz Darbības vietas apgrūtinājumiem saistībā ar ierobežojumiem, kādi noteikti sanitārajās aizsargjoslās ap NAI** (skat. arī šī atzinuma 6.8.1. apakšpunktu).
- 3.2.4. Darbības vieta robežojas ar Preiļu pilsētas robežu un atrodas uz DR no Preiļu pilsētas centra. Aptuveni 360 m attālumā A virzienā no Kompleksa teritorijas atrodas tuvākās savrupmāju apbūves teritorijas (DzS), mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD). Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS) un mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) atrodas arī Z virzienā aptuveni 580 m attālumā. Tuvākās sabiedriskās ēkas atrodas Preiļu pilsētā. Tuvākās jauktas centra apbūves teritorijas (JC) atrodas ZA virzienā tieši otrpus Rietumu ielas. Ziņojuma 2.1. nodaļā norādīts, ka saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas tematisko karti līdz 500 m attālumā no Kompleksa teritorijas, mērot no tuvākās dzīvnieku novietnes, reģistrētas 3 dzīvojamās mājas jeb viensētas (Ēkas galvenais

⁶ Apstiprināts ar Preiļu novada domes 2018. gada 1. augusta saistošajiem noteikumiem Nr. 2018/09 “Preiļu novada teritorijas plānojuma 2016.-2031. gadam (ar 2018. gada grozījumiem) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” (pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_10876)

⁷ Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta saskaņā ar Preiļu novada pašvaldības domes 2022. gada 29. decembra sēdes lēmumu “Par Preiļu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr.26, 31.§)

⁸ Apstiprināts ar Preiļu novada domes 2025. gada 26. jūnija saistošajiem noteikumiem Nr. 9 “Preiļu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” (protokols Nr. 11, 20. §) un 2025. gada 25. septembra Preiļu novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 2025/11 (apstiprināti ar Preiļu novada domes 2025. gada 25. septembra lēmumu (protokols Nr. 21; 21. §), pieejams https://geolativija.lv/geo/tapis#document_32649

lietošanas veids): “Sietiņi” 340 m attālumā DA; “Dainas” 350 m DR virzienā; “Akmentiņi” 420 m attālumā DR virzienā. Dzīvojamo ēku novietojums attiecībā pret plānotajām putnu novietnēm skatāms Ziņojuma 4.3.1. attēlā. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts nosaka, ka, plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienības (attiecas uz Paredzēto darbību), jāievēro vismaz 300 m attālumu no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves.

- 3.2.5. Piebraukšana kompleksam tiks nodrošināta no Preiļu apvedceļa – Rietumu ielas, kas savieno Rīgas ielu un valsts vietējo autoceļu V752 Preiļi - Raunieši - Rožupe. (Ziņojuma 2.1.1. attēls).
- 3.2.6. Kompleksam tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts ir SIA ražošanas komercfirma “VEGA P”, reģistrācijas Nr. 40003255286, degvielas uz gāzes uzpildes stacija, kas atrodas pie Daugavpils ielas, apmēram 750 m attālumā uz austrumiem no Darbības vietas.
- 3.2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “Ozols” Darbības vietā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu atradnes. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija “Preiļu pilsētas parks” atrodas ~ 500 m attālumā uz A no Darbības vietas, bet “Raiņa bulvāra dižkoku aleja” - ~ 800 m attālumā uz ZA. Darbības vietai tuvākās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*NATURA 2000*) ir aizsargājamo ainavu apvidus “Kaučers”, kas atrodas ~ 6,6 km attālumā uz A no Darbības vietas un dabas liegums “Ašenieku purvs” - ~ 9,7 km attālumā uz R (vairāk informācijas Ziņojuma 4.8.2. nodaļā un 4.8.1. attēlā).
- 3.2.8. Darbības vieta atrodas Daugavas upju baseinu apgabalā. Saskaņā ar VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” meliorācijas kadastra informāciju tuvākās ūdensteces ir Preiļupe (UĪSIK kods 43244:01) Darbības vietas DA un Feimanka (UĪSIK kods 4324:01) aptuveni 2,7 km attālumā uz ZR. Preiļupe (garums 19 km) ir Feimankas (garums 72 km) kreisā krasta pieteka, savukārt Feimanka ir Dubnas (garums 120 km, UĪSIK kods 432:01) labā krasta pieteka. Dubna ietek Daugavā pie Līvāniem. Saskaņā ar Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumiem Nr. 118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) Feimanka un Dubna visā garumā noteiktas par prioritāriem karpveidīgo zivju ūdeņiem, kam ir noteiktas ūdens kvalitātes normatīvi.
- 3.2.9. Saskaņā Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmu⁹, paredzētā Kompleksa teritorijā neatrodas neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvākā piesārņotā vieta ir bijusī Preiļu pilsētas sadzīves atkritumu izgāztuve (reģistrācijas Nr. 2680), kas atrodas netālu no Rīgas ielas apmēram 1,0 km attālumā uz ziemeļiem no paredzētās darbības vietas. Savukārt tuvākā potenciāli piesārņotā vieta (reģistrācijas Nr. 2683) ir AS “Preiļu siera” mazuta rezervuāri (reģistrācijas Nr. 50003026431), kas atrodas otrpus Daugavpils ielai apmēram 700 m attālumā uz austrumiem no Darbības vietas. Savukārt Dienests konstatēja, ka atbilstoši Teritorijas plānojumā_2025 norādītajam, aiz Rietumu ielas pretī plānotajai Novietnei Nr.2, atrodas izgāztuves “Rietumi” teritorija.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Paredzētās darbības detalizēts apraksts pievienots Ziņojuma 3. nodaļā. Atbilstība LPTP vērtēta Ziņojuma 3. pielikumā. Ziņojumā novērtētas vairākas alternatīvas situācijas –

⁹ <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map> (skatīts 10.11.2025.)

divas novietojuma un apjoma alternatīvas un divas siltumenerģijas nodrošināšanas alternatīvas (skat. arī šī atzinuma 3.4. punktu).

- 3.3.2. Dienests konstatē, ka atbilstoši Aizsargjoslu likuma 28. panta trešajai daļai un saskaņā ar pašlaik Teritorijas plānojumā_2025 noteikto aizsargjoslu ap SIA "Preiļu saimnieks" NAI, dējējvistu novietņu Nr.6 un Nr.7 izbūve Ziņojumā vērtētajās novietojuma vietās nav atļaujama (alternatīvas Nr. 4-A un 4-B). Olu šķirošanas un fasēšanas cehu atbilstoši alternatīvām Nr. 4-A un 4-B sākotnēji bija paredzēts izbūvēt starp dējējvistu novietnēm Nr.6 un Nr.7 (Ziņojuma 3.1.1. attēls un 8. pielikums). Atbilstoši precizētajai informācijai Ziņojumā (3.1. nodaļa), saražojamo olu daudzums plānots 9,3 milj. gadā. Neatkarīgi no realizējamās alternatīvas, izaudzējamo jaunputnu daudzums gadā var sasniegt 1 623 000 (vidēji 3,5 audzēšanas cikli gadā).
- 3.3.3. Jaunputnu audzēšanas īss raksturojums pievienots Ziņojuma 3.3. nodaļā, bet dējējvistu – 3.4. nodaļā. Novietnēs paredzēts uzstādīt jumta un gala sienas ventilatorus. Jaunputnu novietnēs ar 125 000 vietām plānots uzstādīt līdz 24 nosūces ventilatoriem, novietnēs ar 83 000 vietām plānoti līdz 18 nosūces ventilatori. Jumta ventilācija paredzēta tikai jaunputnu novietnei Nr.1. Novietnes ventilācijas iekārtas maksimālajā jaudas režīmā (98 – 100 %) darbosies tikai periodā, kad āra gaisa temperatūra sasniegs +28 °C vai augstāku. Informācija par ventilatoru raksturlielumiem pievienota Ziņojuma 4.3.7. – 4.3.9. tabulās, darbības princips ņemta vērā emisiju un trokšņa ietekmes novērtējumā, apraksts pievienots Ziņojuma 12. pielikumā.
- 3.3.4. Siltumapgādes risinājumi aprakstīti Ziņojuma 3.8. nodaļā, sadedzināšanas iekārtu raksturojums pievienots Ziņojuma 4.1.5. tabulā. Maksimālais nepieciešamais šķeldas daudzums var sasniegt 648 t gadā (alternatīva 4-B), bet SNG patēriņš – 290 t gadā (alternatīva 4-A). SNG uzglabāšanai būs nepieciešams uzstādīt divas virszemes tvertnes ar kopējo uzglabāšanas apjomu līdz 10 t. Šķeldu uzglabāš atklātā noliktavā (15 m × 20 m) līdzās katlu mājai, vienlaicīgās uzglabāšanas apjoms paredzēts aptuveni 200 ber. m³. Abi risinājumi vērtēti gaisa kvalitātes, trokšņa ietekmes, kā arī drošības risku novērtēšanas sadaļās. Elektroenerģijas patēriņš novērtēts aptuveni 930 MWh/gadā apjomā, sadalījums norādīts Ziņojuma 3.8.1. tabulā.
- 3.3.5. Kompleksā nenotiks putnu mēslu apstrāde vai pārstrāde, uzņēmums nenodarbojas ar kūstmēslu izkliešanas uz lauksaimniecības zemēm. Mēsli tālākai apsaimniekošanai tiek nodoti dažādiem uzņēmumiem, privātpersonām un zemnieku saimniecībām. Ziņojumā vērtēts risinājums, kurš paredz kūstmēslu krātuves izbūvi teritorijas DR daļā tādā daudzumā, lai nodrošinātu ne mazāk kā vienā mēnesī Kompleksā saražotā mēslu daudzuma uzglabāšanu. Kūstmēslu aprēķina rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.10.1. tabulā, maksimālais kūstmēslu apjoms – 11 000 tonnas gadā, tajā skaitā audzējot tikai jaunputnus – aptuveni 9 000 t gadā. Līdz ar to arī aprēķinātais maksimālais mēslu uzglabāšanas apjoms atbilst 1 530 m³.
- 3.3.6. Prognozētais dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kritušie putni un plīsušo olu, kas atbilst 3. kategorijai, atkritumi) apjoms var sasniegt līdz 22 tonnām gadā (Ziņojuma 3.11.1. tabula). Dabiskais jaunputnu atbirums audzēšanas procesā ir 2 %, bet dējējvistām tas ir 8%. Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu daudzums audzējot tikai jaunputnus var sasniegt aptuveni 16 t/gadā. Kā šo atkritumu apsaimniekošanas risinājums tiek paredzēts ārpakalpojums blakusproduktu apsaimniekošanai uz līguma pamata. Ziņojumā norādīts, ka šobrīd nav pieprasījuma pēc 3. kategorijas olām, piemēram, dzīvnieku barībai, taču 3. kategorijas olas var nodot arī pārstrādei biogāzes stacijās. Kompleksā ir paredzēta aukstuma kamera kritušo putnu un plīsušo (3. kategorijas) olu pagaidu uzglabāšanai. Aukstuma kameras aptuvenie izmēri ir 3 x 4 m pamatne un augstums 2,2 m. Aukstuma

aģenta tips R32, uzpildītais apjoms – 5 kg. Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu aprites uzraudzība tiks organizēta atbilstoši veterinārās uzraudzības nosacījumiem.

- 3.3.7. Kompleksa darbības rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi (Ziņojuma 3.6. nodaļa). Ražošanas notekūdeņu (novietņu mazgāšanas ūdeņi) sistēmas un lietus notekūdeņu sistēmas apraksts un notekūdeņu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.9. nodaļā. Kompleksa teritorijā ir paredzēta vieta notekūdeņu priekšattīrīšanas ietaisēm, kuras var tikt izvietotas konteinertipa ēkā. To tehnoloģiskais risinājums būs atkarīgs no piesārņojošo vielu kvalitatīvā un kvantitatīvā sastāva ražošanas notekūdeņos. Paredzēts, ka lokālajās iekārtās priekšattīrītie notekūdeņi tiks novadīti uz SIA “Preiļu saimnieks” NAI. Maksimālais uz attīrīšanas ietaisēm novadāmais komunālo notekūdeņu daudzums – 4 300 m³/gadā. Paredzēts izbūvēt arī divas lietus ūdeņu attīrīšanas ietaises, aprēķinātais lietus ūdeņu daudzums, kuri tiks novadīti vidē var pārsniegt 8 000 m³/gadā, tajā skaitā attīrāmo lietus ūdeņu daudzumam sasniedzot aptuveni 4 000 m³/gadā
- 3.3.8. Pazemes ūdens ieguvei tiks izmantoti divi pazemes ūdens ieguves urbumi¹⁰, kas atrodas Kompleksa teritorijā. Ap urbumiem ir noteikta stingrā režīma aizsargjosla ar rādiusu 10 m. Būs nepieciešama iegūtā ūdens atdzelžošana. Kopējais aprēķinātais maksimālais ūdens patēriņš nepārsniegs 23 777 m³ gadā, ūdens lietošanas sadalījums sniegts Ziņojuma 3.6.1. attēlā un 3.6.1. tabulā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu vērtētas alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Sākotnēji tika vērtētas trīs alternatīvas, kuras paredzēja putnu novietņu izvietojumu abās Rietumu ielas pusēs¹¹. Ņemot vērā sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos iebildumus un priekšlikumus, tika sagatavoti vēl trīs risinājumi putnu novietņu izvietošanai pēc iespējas tās attālinot no Preiļu pilsētas teritorijas¹² un izvietojot zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu zemes 76580030363 Rietumu ielā 5, Jaunsaimniekos, 76580030367 un 76580030368 Rietumu ielā 7, Jaunsaimniekos.
- 3.4.2. Ņemot vērā Noteikumu Nr. 240 140. punkta prasības par jaunu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētu būvju attālumiem līdz dzīvojamajai apbūvei, kā arī izmaiņas¹³ dzīvnieku vienību aprēķinos, **turpmākajam detalizētajam vērtējumam tika izvēlēta novietojuma alternatīva Nr.4.** Šajā risinājumā paredzēta četru jaunputnu novietņu izbūve zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76580030368 (kopējais jaunputnu vietu skaits – 416 000), vienas jaunputnu novietnes izbūve zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76580030363 (jaunputnu vietu skaits – 125 000) un divu dējējvistu novietņu izbūve zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 76580030367 (kopējais dējējvistu vietu skaits – 30 000). Divās no vērtējumam paredzētajām Rietumu ielas 7 jaunputnu novietnēm sākotnēji paredzētais vietu skaits samazināts no 125 000 līdz 83 000, līdz ar to arī sākotnēji plānotais kopējais jaunputnu vietu skaits samazinājās no 625 000 līdz 459 000 vietām, dējējvistu vietu skaitam paliekot nemainīgam – 30 000.

¹⁰ Urbumu Nr.26682 un Nr.27016 pases pievienotas Ziņojuma 6. pielikumā.

¹¹ Ziņojuma 3.2.1. attēls – Alternatīva Nr. 1, Alternatīva Nr. 2, Alternatīva Nr. 3

¹² Ziņojuma 3.2.1. attēls – Alternatīva Nr. 4, Alternatīva Nr. 5, Alternatīva Nr. 6

¹³ Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumos Nr. 834 “Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” 2023. gada 13. maijā tika pieņemti grozījumi, kas turpmāk nosaka pārrēķina koeficientus specifiski jaunputniem.

- 3.4.3. Ziņojuma 3.8. nodaļā un attiecīgajās nodaļās, vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti, troksni u.c., ir izvērtētas divas kurināmā alternatīvas siltumenerģijas nodrošināšanai Kompleksā. Vērtēti divi risinājumi:
- 3.4.3.1. alternatīva Nr. 4-A paredz sašķidrinātas naftas gāzes izmantošanu (LPG jeb SNG) karsta gaisa ģeneratoros, uzglabājot to divās virszemes tvertnēs ar kopējo vienlaicīgās glabāšanas apjomu līdz 10 tonnām.
- 3.4.3.2. alternatīva Nr. 4-B paredz šķeldas izmantošanu uzstādot konteinertipa sadedzināšanas iekārtu ar nominālo ievadītā siltuma jaudu 0,55 MW. Šķeldas uzglabāšana paredzēta apjomos, kas nepārsniedz 200 beramos m³.
- 3.4.4. Atbilstoši Ziņojuma 6. nodaļā un 17. pielikumā norādītajam, Ziņojuma sagatavošanas laikā, tajā skaitā saņemot institūciju atzinumus un vērtējumu par Ziņojumu, konstatēti Paredzētās darbības alternatīvu Nr. 4-A un 4-B ierobežojoši faktori:
- 3.4.4.1. Atbilstoši Aizsargjoslu likuma 55. panta 3. punktam nav pieļaujama Paredzētās darbības realizācija Preiļu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaisei (NAI) noteiktajā sanitārajā aizsargjoslā, ja nemainās ārējie apstākļi¹⁴.
- 3.4.4.2. Dienests pirmšķietami secina, ka pie dējējvistu novietnēm paredzētā āra pastaigu laukuma žogs, atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 1. pielikumam (3.1.35. punkts) ir 1. grupas inženierbūve, un atbilstoši Ziņojumam nepieciešama brīvās turēšanas apstākļos dētu olu ražošanai. Savukārt atbilstoši Noteikumu Nr. 240 140. punktam "Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei:[..]140.3. apakšpunktam "300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību"¹⁵
- 3.4.4.3. Dienests konstatē, ka atbilstoši Ziņojumā paredzētajiem risinājumiem Noteikumu Nr.240 140.3. apakšpunktā noteiktais minimālais attālums no āra pastaigu laukuma žoga līdz tuvākajām dzīvojamām mājām netiek nodrošināts, kas, pirmšķietami nepieļauj dējējvistu novietņu ar āra pastaigu laukuma izbūvi, ja netiek saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums¹⁶. Izstrādātājas ieskatā, Paredzētās darbības alternatīvas Nr. 4-A un 4-B var tikt īstenotas tikai pēc konsultācijām ar kompetentajām institūcijām teritorijas plānošanas un būvniecības jomā, proti, ar Preiļu novada pašvaldību un būvvaldi, kas šī atzinuma sagatavošanas laikā nav notikušas.
- 3.4.5. Ņemot vērā, iespējamību, ka norādīti ierobežojošie apstākļi var arī iestāties, Ierosinātāja Ziņojumā izvērtējusi arī alternatīvu Nr. 4-C (Ziņojuma 6.1. attēls), kura neparedz dējējvistu novietņu izbūvi un līdz ar to arī netiek izbūvēts nožogotais pastaigu laukums 9,4 ha platībā. Alternatīva paredz piecu jaunputnu novietņu izbūvi, kopējais putnu vietu skaits – 541 000 (trīs novietnes ar 125 000 vietām, divas novietnes ar 83 000 vietām). Alternatīvas Nr. 4-C risinājumā paredzēts, ka siltumenerģija tiek ražota izmantojot karsta gaisa ģeneratorus, kā kurināmo izmantojot SNG.

¹⁴ Izstrādātājas ieskatā tādi ir iespējami, "jo mainot NAI izmantoto tehnoloģiju un ietaises tehnisko raksturojumu, ap Preiļu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām var tikt noteikt cits, tai skaitā mazāks, sanitārās aizsargjoslas platums" (Ziņojuma 6.1. nodaļa)

¹⁵ Atbilstoši Ziņojuma 2.2. nodaļas aprēķinam, 83 000 jaunputnu vietas atbilst 99,6 dzīvnieku vienībām (DV) novietnē, 125 000 jaunputnu vietas – 150 DV un 15 000 dējējvistu vietas – 90 DV

¹⁶ Noteikumu Nr. 240 142. punkts.

- 3.4.6. Paredzētās darbības alternatīvu salīdzinājums un izvēles pamatojums pievienots Ziņojuma 7. nodaļā, 7.3. tabulā. Konstatējams, ka alternatīvu Nr. 4-A un 4-B atšķirības ir nebūtiskas, savukārt kvantitatīvi nosakāmo ietekmes rādītāju samazinājums alternatīvas Nr. 4-C gadījumā ir saistāms ar saimnieciskās darbības veikšanu samazinātā apjomā.
- 3.4.7. Izstrādātājas vērtējumā netika konstatēti pilnībā izslēdzoši faktori Paredzētās darbības realizācijai kopumā. Tomēr, ņemot vērā Aizsargjoslu likumā un Teritorijas plānojumā 2025 noteikto (skat. arī šī atzinuma 3.2.3. punktu), Dienests norāda, ka sākotnēji paredzētās un Ziņojumā vērtētās alternatīvas Nr. 4-A un 4-B uz šī atzinuma sagatavošanas brīdi nav realizējamās, un, kamēr nav mainīta NAI izmantotā tehnoloģija, ietaises tehniskais raksturojums un ap Preiļu pilsētas NAI netiek noteikts mazāks sanitārās aizsargjoslas platums, pieļaujama tikai alternatīvas Nr.4-C realizācija.
- 3.4.8. Savukārt par dējējvistu novietņu ar āra pastaigas laukumu izbūves pieļaujamību lemjams konsultējoties un saņemot normatīvi saistošus gala slēdzienus šī atzinuma 3.4.4.3. punktā norādītajām institūcijām. Dienesta nosacījumi Paredzētās darbības realizācijai skatāmi attiecīgajos šī atzinuma 6. daļas punktos.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2021. gada 4. oktobra paredzētās darbības iesniegums "Paredzētās darbības iesniegums SIA "Preiļu putni" jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa izveidei Preiļu novada Preiļu pagastā" (Dienestā reģistrēts 2021. gada 4. oktobrī ar reģ. Nr. 5-01/1839 un Nr. 5-01/1846).
- 4.2. Dienesta 2021. gada 1. novembra Lēmums Nr. 5-02/29 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.
- 4.3. Izstrādātājas 2021. gada 16. decembra elektroniskā pasta vēstule ar kuru iesniegts paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēts 2021. gada 16. decembrī ar reģ. Nr. 5-01/2329).
- 4.4. Ierosinātājas 2021. gada 23. decembra iesniegums Nr. 1-3/P/2 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu" (Dienestā reģistrēts 2021. gada 16. decembrī ar reģ. Nr. 5-01/2329).
- 4.5. Fiziskas personas 2022. gada 4. janvāra elektroniskā pasta vēstule "Par SIA Preiļu putni kompleksa izveidi" (Dienestā reģistrēts 2022. gada 5. janvārī ar reģ. Nr. 1-07/25).
- 4.6. Izstrādātājas 2022. gada 7. janvāra vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu" ar kuru iesniegts pārskats par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēts 2022. gada 7. janvārī ar reģ. Nr. 5-01/41).
- 4.7. Fiziskas personas 2022. gada 13. janvāra elektroniskā pasta vēstule "Preiļu iedzīvotāju iesniegums!" (Dienestā reģistrēts 2022. gada 14. janvārī ar reģ. Nr. 1-07/91).
- 4.8. 136 fizisku personu 2022. gada 13. janvāra kolektīvais iesniegums (Dienestā reģistrēts 2022. gada 18. janvārī ar reģ. Nr. 5-01/115).
- 4.9. Dienesta 2022. gada 24. janvāra Programma Nr. 5-03/2/2022 ietekmes uz vidi novērtējumam jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa izveidei Preiļu novadā (turpmāk – Programma).
- 4.10. Preiļu novada iedzīvotāju kolektīvi parakstīts 2023. gada 5. marta iesniegums (Dienestā reģistrēts 2023. gada 9. martā ar Nr. 1-01/537).
- 4.11. Fiziskas personas 2023. gada 23. jūnija iesniegums (Dienestā reģistrēts 2023. gada 26. jūnijā ar Nr. 5-01/1586).

- 4.12. Izstrādātājas 2024. gada 30. augusta¹⁷ vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar kuru iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēts 2024. gada 30. augustā ar reģ. Nr. 5-01/2425/2024).
- 4.13. Dienesta 2024. gada 24. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/9999/2024 “Par IVN ziņojumu SIA “Preiļu putni” jaunputnu un dējējvistu novietņu būvniecībai Preiļu novadā” (Dienestā reģistrēts 2024. gada 25. septembrī ar reģ. Nr. 5-01/2647/2024).
- 4.14. Izstrādātājas 2024. gada 30. septembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokola iesniegšanu” ar kuru iesniegts ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols (Dienestā reģistrēts 2024. gada 1. oktobrī ar reģ. Nr. 5-01/2714/2024).
- 4.15.5 fizisku personu 2024. gada 4. oktobra iesniegums (Dienestā reģistrēts 2024. gada 4. oktobrī ar reģ. Nr. 5-01/2748/2024).
- 4.16. Fiziskas personas 2024. gada 4. oktobra iesniegums (Dienestā reģistrēts 2024. gada 7. oktobrī ar reģ. Nr. 5-01/2757/2024).
- 4.17.4 fizisku personu 2024. gada 2. oktobra iesniegums (Dienestā reģistrēts 2024. gada 7. oktobrī ar reģ. Nr. 5-01/2768/2024).
- 4.18. Izstrādātājas 2024. gada 29. novembra vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai” ar klāt pievienoto Ziņojumu (Dienestā reģistrēta 2024. gada 29. novembrī ar reģ. Nr. 5-01/3295/2024).
- 4.19. Dienesta 2024. gada 3. decembra vēstule Nr. 5-001/1349/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
- 4.20. Veselības inspekcijas 2024. gada 9. decembra vēstule Nr. 2.4.7.-1./1132 “Par viedokļa sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējumu” (Dienestā reģistrēta 2024. gada 9. decembrī ar reģ. Nr. 5-01/3394/2024).
- 4.21. Dienesta 2025. gada 3. janvāra vēstule Nr. 2.4/AP/98/2025 “Par IVN ziņojumu SIA “Preiļu putni” jaunputnu un dējējvistu novietņu būvniecībai Preiļu novadā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. janvārī ar reģ. Nr. 5-01/39/2025).
- 4.22. Dienesta 2025. gada 15. janvāra vēstule Nr. 5-01/60/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
- 4.23. Izstrādātājas 2025. gada 22. jūlija vēstule b/n “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma papildinājumu iesniegšanu Enerģētikas un vides aģentūrā atzinuma saņemšana” ar kuru iesniegta Ziņojuma aktualizētā redakcija (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. jūlijā ar reģ. Nr. 10.4/2627/2025-S).
- 4.24. Dienesta 2025. gada 4. augusta vēstule Nr. 10.4/1390/2025-N “Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu”.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika laikā no 2021. gada 17. decembra līdz 2022. gada 14. janvārim.

¹⁷ Elektroniskā paraksta laika zīmogs 29.08.2024 10:11.

Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto Sākotnējo apspriešanu tika publicēts reģionālā laikraksta "Vietējā Latgales Avīze" 2021. gada 17. decembra izdevumā Nr. 48 (425 (1160)) un Preiļu novada informatīvā izdevumā "Preiļu Novada Vēstis" decembra izdevumā Nr. 11 (220), kā arī ievietots tīmekļvietnēs www.preili.lv, www.environment.lv un www.vpvpb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē (darba dienās, iepriekš piesakoties pa tālruni) varēja iepazīties Preiļu novada pašvaldībā (Raina bulvāris 19, Preiļi, LV-5301). Atbilstoši Dienestā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību, individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

- 5.1.2. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums"¹⁸ 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2021. gada 28. decembrī plkst. 17.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā *Aktualitātes* publicēto saiti. Sabiedriskās apspriešanas laikā jautājumus par Paredzēto darbību un IVN varēja iesūtīt elektroniski uz e-pasta adresi komplekss@environment.lv. Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv bija pieejama arī saite uz videoprezentāciju. Saskaņā ar Izstrādātājas tīmekļvietnē norādīto atbildes uz iesniegtajiem jautājumiem, kas saņemti līdz 2022. gada 5. janvārim, tika sniegtas rakstiski, izmantojot e-pastu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.environment.lv tika ievietoti 2021. gada 18. decembrī un bija pieejami līdz Programmas izdošanas brīdim, savukārt Sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes ieraksts - no 2021. gada 29. novembra līdz Programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem internetā publicētā neklātienēs sanāksmes videoprezentācija līdz 2022. gada 6. janvārim tikusi skatīta 92 reizes. Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 25 dalībnieki.
- 5.1.3. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Dienestā tika saņemti divi viedokļi, tostarp kolektīvi parakstīts iesniegums (ar 136 iedzīvotāju parakstiem) par Paredzēto darbību un priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam, kas ņemti vērā, formulējot Programmas prasības, un nosūtīti Ierosinātājai. Pārskats pievienots Ziņojuma 11. pielikumā.
- 5.1.4. Preiļu novada iedzīvotāju kolektīvajā iesniegumā izteiktas bažas par iespējamo Paredzētās darbības ietekmi uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo dzīvojamo zonu un nekustamo īpašumu teritorijām dažādos aspektos, tostarp: smaku ietekmi, arī summāro ar teritorijā jau esošām notekūdeņu apsaimniekošanas darbībām; notekūdeņiem un to ietekmi uz apkārtnējo teritoriju gruntsūdens un dzeramā ūdens kvalitāti; piesārņojumu ar ķīmiskām vielām; trokšņa līmeni u.c. Par iesniegumā minētajiem iespējamo ietekmju aspektiem lūgts veikt detalizētu novērtējumu. Tāpat Iesniegumā norādīts, ka Paredzētās darbības sākotnējā iecere - jaunputnu audzēšana tikai četrās novietnēs, katrā izvietojot 100 000 jaunputnu, par kuru, saskaņojot jaunputnu audzēšanas kompleksa izveidi tika informēti Darbības vietai pieguļošo zemju īpašniekiem, bijusi ar mazāku apjomu, nekā sanāksmē norādītais. Apspriešanai tika piedāvāta jau 5 jaunputnu novietņu, katrā no tām izvietojot 125 000 jaunputnu, izbūve un 2 dējējvistu novietņu, katrā no tām izvietojot 15 000 dējējvistu, izbūve.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2024. gada 30. augusta līdz 2024. gada 6. oktobrim. Paziņojumi par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēti reģionālā laikraksta "Vietējā Latgales Avīze" 2024. gada 30. augusta

¹⁸ Zaudējis spēku ar 2024.gada 1. janvāri.

izdevumā Nr. 35 (564 (1299)) un Preiļu novada informatīvā izdevumā “Preiļu Novada Vēstis” augusta izdevumā Nr. 8 (252), kā arī ievietots tīmekļvietnēs www.preili.lv, www.environment.lv un www.vpvp.gov.lv. Ziņojums bija pieejams tīmekļvietnē www.environment.lv un klātienē – Preiļu novada pašvaldības Apmeklētāju pieņemšanas un informācijas centrā (adrese: Raiņa bulvāris 19, Preiļi, Preiļu novads) darba laikā.

- 5.2.2. Klātienē sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 23. septembrī plkst. 17.00, Preiļu Kultūras namā (adrese: Raiņa bulvāris 28, Preiļi, Preiļu novads), kurai bija iespējams pieslēgties tiešsaistē, izmantojot tīmekļvietnē www.environment.lv publicēto saiti. Saskaņā ar protokolu klātienē sanāksmē piedalījās 24 dalībnieki, attālināti sanāksmei pieslēdzās 24 dalībnieki. Sanāksmju laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedrības iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Detalizēts pārskats par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu pieejams Ziņojuma 13. pielikumā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Dienestā tika saņemti viens fiziskas personas iesniegums, divi kolektīvie iesniegumi, kurus attiecīgi iesniedza 5 un 4 fiziskas personas, Veselības inspekcijas un Dienesta vēstules ar viedokli par Paredzēto darbību un Ziņojumu. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtās viedokļu vēstules apkopoti Ziņojuma 15. pielikumā.
- 5.2.3. Iedzīvotāji pauduši neapmierinātību ar pašvaldības darbību Kompleksa izveides apspriešanas laikā. Tāpat ieteikts precizēt monitoringa un uzraudzības procedūru aprakstu Kompleksa ekspluatācijas periodā un atkritumu, tajā skaitā bioatkritumu un kūtsmēslu, apsaimniekošanu. Lūgts skaidrojums par plānoto lietus un ražošanas notekūdeņu apsaimniekošanu u.c. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto jautājumu un komentāru pārskats pievienots Ziņojuma 14. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Dienestā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Dienestā Ziņojums tika iesniegts 2024. gada 29. novembrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā tika ievietots tīmekļvietnēs www.preili.lv, www.environment.lv un www.vpvp.gov.lv. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu¹⁹ sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienests saņēma un Ierosinātājai un Izstrādātājai nosūtīja:
- 5.3.1.1. Veselības inspekcijas 2024. gada 9. decembra vēstuli Nr. 2.4.7.-1./1132, kurā norādīts, ka Ziņojumā neatbilstoši ņemts vērā 300 m attālums pamatojot ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk - Noteikumi Nr. 240) 140. punkta prasībām²⁰ un Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 “Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma” 1. pielikumā definētos koeficientus atbilstoši lauksaimniecības dzīvnieku sugai un vecuma grupai. Norādīts uz to, ka Veselības inspekcijas ieskatā attālums no plānotā jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa novietnēm līdz tuvākajai esošajai dzīvojamai ēkai, mērīts nevis no pastaigu laukuma nožogojuma, bet no dzīvnieku novietnes. Veselības inspekcija rekomendējusi precizēt attālumu no plānotā jaunputnu un dējējvistu audzēšanas

¹⁹ Dienesta 2024. gada 3. decembra vēstule Nr. 5-001/1349/2024.

²⁰ Atbilstoši Veselības inspekcijas norādītajam (2024. gada 9. decembra vēstule Nr. 2.4.7.-1/1132 pievienota Ziņojuma 16. pielikumā), attālums nosakāms no dējējvistu pastaigu laukuma nožogojuma, jo tas Būvniecības likuma izpratnē vērtējams kā būve: “Pastaigu laukums saskaņā ar būvniecības likuma 1. panta skaidrojumu ir būve – iežogota, labiekārtota teritorija, kas tapusi cilvēka darbības rezultātā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumiem Nr. 500 “Vispārīgie būvnoteikumi” 1. pielikumu (3.1.35. punkts) – žogs ir 1. grupas inženierbūve”. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, šo noteikumu 140. un 142. punkts.

kompleksa pastaigu laukuma nožogojuma teritorijas līdz esošām dzīvojamām ēkām.

- 5.3.1.2. Dienests ar 2025. gada 3. janvāra vēstuli Nr. 2.4/AP/98/2025, kurā norādīts uz nepieciešamību papildināt Ziņojumu ar papildus novērtējumu vai skaidrojumiem, tai skaitā Ziņojuma papildināšanu ar izvērtējumu par plānotā dējējvīstu pastaigu laukuma ar žogu novietojuma atbilstību Noteikumu Nr. 240 140. punktā noteiktā minimālā attāluma prasībām. Norādīts, ka Ziņojums papildināms ar informāciju arī par sadedzināšanas iekārtu nominālām ievadītām siltuma jaudām; pievienojams matemātisks pamatojums, kā aprēķinātas novietņu lietderīgās platības u.c. precizējumi. Vēstulē Dienests arī atkārtoti norāda, ka uz doto brīdi plānotās novietnes Nr. 7 izvietojums ir pretrunā Aizsargjoslu likuma prasībām attiecībā uz sanitāro aizsargjoslu ievērošanu jaunu ēku būvniecības gadījumā.
- 5.3.2. Izskatījis Ziņojumu un institūciju sniegtos viedokļus par Ziņojumu, Dienests nosūtīja Ierosinātājam un Izstrādātājam 2025. gada 15. janvāra vēstuli Nr. 5-01/60/2025, ar kuru Ierosinātājam un Izstrādātājam pārsūtītas saņemtās institūciju vēstules ar viedokļiem par Ziņojumu, kā arī pieprasīta papildu informācija un skaidrojumi, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu.
- 5.3.3. Ziņojuma aktualizētā redakcija Dienestā iesniegta 2025. gada 27. jūlijā. Aktualizētā Ziņojuma 16. pielikumā apkopotas institūciju vēstules ar viedokļiem par Ziņojumu un 17. pielikumā iekļauta pārskata tabula par saņemtajiem institūciju jautājumiem un komentāriem.
- 5.3.4. Dienests ar 2025. gada 1. augustā, ņemot vērā nepieciešamību argumentēti un kvalitatīvi izvērtēt visu ar Ziņojumu un Paredzēto darbību saistīto informāciju, ar vēstuli Nr. 10.4/1390/2025-N pagarināja atzinuma izdošanas termiņu.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atļīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”* Paredzētā darbība pieļaujama tikai īstenojot tehniskos paņēmienus, kas norādīti Ziņojumā vai nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni.
- 6.2. IVN ietvaros ir novērtētas iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem un rekreācijas objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta paredzēto tehnisko paņēmienu, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība Mājputnu audzēšanas LPTP noteiktajām prasībām.
- 6.3. Paredzētās darbības īstenošana pieļaujama ievērojot normatīvo aktu un nozarei piemēroto Mājputnu audzēšanas LPTP saistošās prasības, kuru pielietošana ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošām darbībām, tādēļ Dienestam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot ar normatīvajiem aktiem noteiktos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai samazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt. Ierosinātājam jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp normatīvajos aktos, kas regulē

atsevišķu ietekmju novērtējuma kritērijus (piemēram, emisiju vai trokšņa ietekmes robežlielumus), kā arī ar būvniecības procesiem saistītus nosacījumus.

- 6.4. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas nozīmīgas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgām teritorijām, un šo ietekmju pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Dienests šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī tos ietekmi samazinošos pasākumus, kas jau norādīti Ziņojumā (7. nodaļa un apkopojums 7.1. tabulā, monitoringa pasākumi – 8. nodaļā) un tā pielikumos (tai skaitā ietekmju modelēšanā izmantotie ievaddati Ziņojuma E.2 un E.3 pielikumā), un kuri ir obligātā prasība Paredzētās darbības realizācijas gadījumā.
- 6.5. **Ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek noteiktas izmaiņas darbības apjoma, tehnoloģiju, izvietojuma vai infrastruktūras risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums būvprojektam pievienojot atkārtotu saistīto vides aspektu novērtējumu, kas apliecina Paredzētās darbības atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām un Dienesta atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem. Pamatojoties uz būvprojektam pievienotajiem dokumentiem, Dienests veic šādu izmaiņu būtiskuma novērtējumu un saskaņo izmaiņas būvprojekta risinājumos, ja šīs izmaiņas būtiski neietekmē izvērtējuma rezultātu, vai piemēro ietekmes sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.**
- 6.6. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu un tajā ietvertu novērtējumu, Dienests secina, ka atsevišķi sabiedrības pārstāvji izteikuši iebildumus par plānoto piesārņojošo darbību, galvenokārt radīto smaku ietekmi un trokšņa traucējumiem. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktas bažas par sagaidāmajām pārmaiņām vidē (piemēram, sagaidāmajām trokšņa izmaiņām un smaku ietekmi, notekūdeņu attīrīšanas kapacitāti un kvalitāti), un ietekmi uz veselību, dabas vērtībām un īpašumiem. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Dienestam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Detalizēti nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai, uzraudzībai un kontrolei nosakāmi A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā.
- 6.7. **Dienests kā būtiskākos ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus identificē:**
 - 6.7.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
 - 6.7.2. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.
 - 6.7.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
 - 6.7.4. Smaku emisija un tās izplatība.
 - 6.7.5. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
 - 6.7.6. Avāriju un negadījumu riski.
- 6.8. **Saistībā ar Paredzētās darbības realizācijas aspektiem, no kuriem varētu izrietēt būtiska negatīva ietekme uz vidi, Dienests izvirza turpmāk norādītos nosacījumus:**
 - 6.8.1. **Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:**
 - 6.8.1.1. Ziņojumā vērtētā Paredzētā darbība ir jaunputnu un dējējvistu audzēšanas kompleksa izveide, pielāgojot Darbības vietā esošas divas būves (perspektīvā – jaunputnu novietnes Nr.1 un Nr.2) un izbūvējot vēl piecas jaunas putnu novietnes

un darbības nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūru. Novietņu novietojums un putnu vietu skaits tajās, līdz ar to arī saražotās produkcija apjoms, būs atkarīgs no izvēlētās un akceptētās alternatīvas (skat. šī atzinuma 3.4. punktu).

- 6.8.1.2. Saskaņā ar Ziņojumu, vietu skaits un ventilācijas risinājumi plānotajās putnu novietnēs būs atšķirīgi:
- 6.8.1.3. novietne Nr.1 paredzēta 83 000 jaunputnu vietām²¹, tiks izbūvēta vienā stāvā un aprīkota ar 10 jumta un 8 gala sienas ventilatoriem, kores augstums 6,5 m;
- 6.8.1.4. novietne Nr.3 paredzēta 83 000 jaunputnu vietām, tiks izbūvēta divos stāvos un aprīkota ar 16 gala sienas ventilatoriem, kores augstums 9,5 m;
- 6.8.1.5. novietnes Nr.2²², Nr.4 un Nr.5 paredzētas katra 125 000 jaunputnu vietām, tiks izbūvētas divos stāvos un aprīkotas ar 24 gala sienas ventilatoriem, kores augstums 9,5 m;
- 6.8.1.6. novietnes Nr.6 un Nr.7 paredzētas katra 15 000 dējējvistu vietām, izbūvējot vienā stāvā un aprīkojot ar 4 jumta un 2 gala sienas ventilatoriem, kores augstums 5 m.
- 6.8.1.7. Jaunputnu būrus paredzēts izvietot 6 rindās 3-4 līmeņos katrā stāvā. Aprīkojums ietver automatizētu dzirdināšanas, barošanas un mēslu savākšanas sistēmas, kā arī piespiedu ventilāciju. Novietņu parametri un lietderīgā platība norādīta Ziņojuma 3.1.1. tabulā. Pie katras novietnes atradīsies 2 gatavās barības silosi ar ietilpību 18 m³ katrs. Apsilde novietnēs tiks nodrošināta atbilstoši jaunputniem un risinājums būs atkarīgs no piemērotās alternatīvas izvēles.
- 6.8.1.8. Dējējvistu būrus paredzēts izvietot 3 rindās 3-4 līmeņos, Ziņojuma 3.1.1. tabulā norādītā novietnes kopējā lietderīgā platība – 1689,58 m². Aprīkojums ietver automatizētu dzirdināšanas, barošanas, olu un mēslu savākšanas sistēmas, kā arī piespiedu ventilāciju. Dējējvistu izdalītais siltums ir pietiekams, tāpēc novietnēm nav nepieciešama papildu apsilde. Pie katras dējējvistu novietnes atradīsies “ziemas dārzs”²³, kurā kā pakaišus plānots izmantot salmus un/vai skaidas. Pakaišu noliktava kompleksā nav paredzēta, tie tiks piegādāti iepakotā veidā nepieciešamajā apjomā un pēc piegādes izkliedēti par visu novietni. Mēslus no “ziemas dārza” plānots savākt vismaz divas reizes gadā un pārdot sadarbības partneriem. Pie katras novietnes atradīsies 1 gatavās barības siloss ar ietilpību 18 m³.
- 6.8.1.9. Dējējvistu pastaigu laukums jeb āra aploks ir plānots kā āra teritorija blakus “ziemas dārzam”. Teritoriju 9,4 ha platībā (Ziņojuma 8. pielikums) ierobežos metāla žogs. Ierosinātāja norādījusi Ziņojumā, ka “saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2023/2465 (2023. gada 17. augusts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz olu tirdzniecības standartiem un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 589/2008, 2. pielikumu

²¹ Atbilstoši Ziņojuma 2.2. nodaļas aprēķinam, 83 000 jaunputnu vietas atbilst 99,6 dzīvnieku vienībām (DV) novietnē, 125 000 jaunputnu vietas – 150 DV un 15 000 dējējvistu vietas – 90 DV.

²² Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo Teritorijas plānojumu_2025 pārbūvējamā/pielāgojamā novietne Nr. 2 atrodas NAI noteiktajā sanitārajā aizsargjoslā.

²³ “Ziemas dārzs” ir nosepta, pakaišiem izklāta teritorija blakus novietnei, kurā vistas diennakts gaišajā laikā var iekļūt pa izejām novietnes sānu sienā. Teritoriju ierobežos koka karkass ar metāla stieplēm vai metāla žogs, kas var tikt papildināts ar auduma sietu, kas nojumē ļauj iekļūt svaigam gaisam un saules gaismai, bet vienlaikus pasargā mājputnus no savvaļas putniem (skatāms Ziņojuma 3.4.1. attēlā). Viena “ziemas dārza” platība aizņem aptuveni 280 m², tā netiek ņemta vērā, aprēķinot vistām pieejamo platību atbilstoši labturības prasībām.

maksimālais saimes blīvums āra aplokos nekad nedrīkst būt lielāks par 2 500 vistām uz hektāru vistām pieejamās zemes jeb vienu vistu uz 4 m². Tomēr, ja ir pieejami vismaz 10 m² uz vienu vistu, tiek praktizēta rotācija un saimes dzīves laikā vistām tiek dota vienmērīga piekļuve visai teritorijai, katrā izmantotajā aploka segmentā visu laiku jābūt nodrošinātiem vismaz 2,5 m² uz vienu vistu.” Papildus tam, Dienests norāda, ka “āra aploki nedrīkst pļēties tālāk kā 150 m rādiusā no tuvākās putnu ejas ēkā. Tomēr ir pieļaujams attālums līdz 350 m no tuvākās putnu ejas ēkā, ja visā āra aplokā vienādos attālos un pietiekamā skaitā atrodas nojumes, uz ko norādīts Direktīvas 1999/74/EK 4. panta 1. punkta 3. apakšpunkta b) punkta ii) apakšpunktā, proti, vismaz četras nojumes uz hektāru.”²⁴

- 6.8.1.10. Dienests konstatē, ka atbilstoši Teritorijas plānojumam_2025 pastaigu laukumam plānotā teritorija un abas dējējvistu novietnes Nr. 6 un Nr. 7 atradīsies ap NAI noteiktajā sanitārajā aizsargjoslā, kā arī zonā, kurā pirmšķietami, vēl jāveic gruntsūdeņu piesārņojuma areāla robežas noteikšanas papildizpēte. Līdz ar to Dienests norāda, ka pašlaik realizējama tikai Ziņojumā vērtētā alternatīva Nr. 4-C, kura paredz tikai jaunputnu audzēšanu.
- 6.8.1.11. Veicot būvdarbus sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, tomēr būvdarbu apjoms esošā Kompleksa teritorijā nav vērtējams kā nozīmīgs un būtisks. Prognozējama īslaicīga un lokāla būvniecībā iesaistītās tehnikas un transporta radīta ietekme uz trokšņa līmeņa pieaugumu. Būvdarbus paredzēts veikt vairākās kārtās (apraksts Ziņojuma 3.13. nodaļā, novietņu un infrastruktūras objektu izvietojums 8. pielikumā), uzsākot to ar jaunputnu novietņu Nr. 1 un Nr. 2 pārbūvi/pielāgošanu.
- 6.8.1.12. Ziņojumā sniegta informācija, ka varētu tikt mainītas NAI izmantotās metodes un aizsargjoslas platums varētu tikt pārskatīts, taču Dienests norāda, ka Ziņojuma sagatavošanas un atzinuma izsniegšanas brīdī tiek vērtēta faktiskā situācija, **līdz ar to plānoto dējējvistu novietņu un āra pastaigu laukuma izbūve nav pieļaujama** atbilstoši šobrīd spēkā esošajam normatīvajam regulējumam un Teritorijas plānojumam_2025.
- 6.8.1.13. Intensīva mājputnu audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildus nozarē piemērojamiem normatīvajiem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Noteikumu Nr. 240 140. punkts noteic ierobežojumu, ka “Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām”.
- 6.8.1.14. Ierosinātāja paredzējusi uzsākt Kompleksa darbību ar jaunputnu ievietošanu novietnē Nr.2, kas atrodas Darbības vietas A daļā, savukārt novietne Nr.1, mēslu krātuve un kritušo putnu uzglabāšanas vieta atradīsies Darbības vietas R daļā (Ziņojuma 8. pielikums). Ņemot vērā, ka zonā starp abām novietnēm, pēc to piepildīšanas ar dzīvniekiem, norisināsies būvdarbi, Dienesta ieskatā Kompleksa

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302465

un būvniecībā iesaistītā autotransporta pārvietošanās maršruti un biodrošības pasākumi šim periodam atsevišķi saskaņojami ar Pārtikas un veterināro dienestu.

- 6.8.1.15. Ierosinātāja paredzējusi (Ziņojuma 3.9. un 3.13. nodaļa), ka Paredzēto darbību nodrošinošās infrastruktūras izbūve arī tiks izbūvēta pakāpeniski. No Ziņojuma secināms, ka kūsmēsļu uzglabāšana normālos darba apstākļos Kompleksa krātuvēs nav paredzēta, bet tos nogādās citiem operatoriem turpmākai izmantošanai. Mēsļu krātuves, kura paredzēta Kompleksā radīto putnu mēsļu viena mēneša apjoma uzglabāšanai²⁵, nodošana ekspluatācijā paredzēta pirms Novietnes Nr.2 ekspluatācijas uzsākšanas. Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 “Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (turpmāk – Noteikumi Nr. 829) 8. punkts nosaka, ka “projektējot jaunu dzīvnieku novietni, paredz izbūvēt kūsmēsļu krātuvi vai iekārtu kūsmēsļu tālākai pārstrādei. Pārbūvējot ekspluatācijā esošu dzīvnieku novietni, ja nepieciešams, kūsmēsļu uzglabāšanai paredz izbūvēt jaunu krātuvi vai pārbūvēt esošo, vai izbūvēt iekārtu kūsmēsļu tālākai pārstrādei.” Savukārt krātuves ietilpība nosakāma, ņemot vērā Noteikumu Nr. 829 5.³ vai 5.⁵ punkta²⁶ prasības, tātad Kompleksa teritorijā jānodrošina ne mazākas kā vienam mēneša apjomam atbilstošas kūsmēsļu krātuves ierīkošana.
- 6.8.1.16. Izbūvējot kūsmēsļu krātuvi, Ierosinātājai jāņem vērā arī Mājputnu audzēšanas LPTP noteiktie tehniskie paņēmieni, kā samazināt emisijas (arī smakas) no kūsmēsļu krātuvēm, proti, Mājputnu audzēšanas LPTP pielikuma “Secinājumi par LPTP attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu”²⁷ 4.5. punkta nosacījumi. Atbilstoši ieteikumiem, kā prioritāri vērtējami sausu kūsmēsļu uzglabāšanas risinājumi, kuri nodrošina kūsmēsļu aizsardzību pret nokrišņiem (piemēram, slēgta ventilējama noliktava vai jumts virs norobežotas platformas) un pēc iespējas samazina attiecību starp kūsmēsļu kaudzes emitējošās virsmas laukumu un tilpumu (piemēram, no trim pusēm ar betona sienām norobežota kaudze). Nav pieļaujama Kompleksa darbības uzsākšana pilnā (Ziņojumā vērtētajā) apjomā, kamēr Dienests nav pārliecinājies, ka būves kūsmēsļu uzglabāšanai un to tilpums atbilst Mājputnu audzēšanas LPTP un Noteikumos Nr. 829 noteiktajām prasībām, tai skaitā arī attiecībā uz citām personām nododamo kūsmēsļu apjomu, kas pamatots ar atbilstošiem līgumiem.
- 6.8.1.17. Notekūdeņu kanalizācijas sistēmas un ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas paredzēts izbūvēt un pieslēgt ārpakalpojuma NAI (SIA “Preiļu saimnieks”) tikai pirms trešās jaunputnu novietnes (Ziņojumā paredzēts, ka tā būs novietne Nr.5) ekspluatācijas uzsākšanas, proti, jaunputnu skaitam Kompleksā sasniedzot 291 000. Kompleksa darbības sākumposmā, kura periods nav precīzi nosakāms, Ierosinātāja paredzējusi ražošanas notekūdeņus uzkrāt krājtvertnēs ar 25 m³ un 15 m³ ietilpību pie ekspluatācijā nodotajām novietnēm un izvest uz attīrīšanas ietaisēm ar specializēto transportu. Krājtvertnēs gada laikā var tikt savākti līdz 2 940 m³ novietņu mazgāšanas un sadzīves notekūdeņu (Ziņojuma

²⁵ Apjoms noteikts Ziņojuma 3.10. nodaļā pieņemot, ka tiek izbūvētas visas 7 novietnes un atbilst 917 t jeb 1530 m³

²⁶ Noteikumu Nr. 829 5.³ punkts “Ja operatoram ir noslēgts līgums ar citu personu par kūsmēsļu uzglabāšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām, reģenerāciju vai apstrādi, krātuves tilpumu rēķina no atlikušā kūsmēsļu daudzuma, ievērojot šo noteikumu 5.1. apakšpunktā un 8. punktā minētās prasības.” un 5.⁵ punkts “Ja operators ir noslēdzis līgumu ar citu personu par visu kūsmēsļu uzglabāšanu atbilstoši šo noteikumu prasībām vai to reģenerāciju vai apstrādi, operators nodrošina šo noteikumu prasībām atbilstošu krātuvi ar tilpumu, kas kūsmēsļus ļauj uzglabāt ne mazāk kā vienu mēnesi.”

²⁷ Secinājumu tulkojums latviešu valodā pieejams vietnē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32017D0302>

3.6.1. attēls). Ņemot vērā krājvertņu tilpumu, var būt nepieciešama daudzkārtēja to izsūkšanās gadā, kas saistīts ar lokālu un īslaicīgu smaku intensitātes palielināšanos Darbības vietā. Dienests konstatē, ka šādā pagaidu risinājumā nav paredzēta lietus notekūdeņu no mēslu pārkraušanas vietām savākšana. Līdz ar to Dienesta ieskatā būtu pieļaujama tikai novietnes Nr. 2 (ja to ekspluatācijai pielāgo kā pirmo) nodošana ekspluatācijā pirms lokālās notekūdeņu kanalizācijas sistēmas pieslēguma ārpakalpojuma NAI, kā arī nodrošināma lietus notekūdeņu no mēslu pārkraušanas zonas savākšana un novadīšana pagaidu krājvertnē.

6.8.1.18. Ziņojumā norādīts, ka lokālo notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtu tehnoloģiskais risinājums būs atkarīgs no piesārņojošo vielu kvalitatīvā un kvantitatīvā sastāva ražošanas notekūdeņos. Nosēdakas pirms komunālo notekūdeņu novadīšanas uz NAI paredzētas kā minimālais risinājums, bet lielāka apjoma priekšattīrīšanas iekārtu būvniecība tiks veikta, ja piesārņojošo vielu koncentrācija pārsnies SIA “Preiļu saimnieks” noteiktās pieļaujamās koncentrācijas (Ziņojuma 3.9.1. tabula). Šobrīd Paredzētais risinājums – konteinertipa attīrīšanas ietaises, nav vērtēts detalizēti.

6.8.1.19. Ziņojumā pieņemts, ka lietus ūdeņi no jumtiem uzskatāmi par tīriem, tādēļ tos paredzēts savākt un novadīt vidē bez attīrīšanas. Potenciāli piesārņotos lietus notekūdeņi no Kompleksa teritorijas ceļiem un laukumiem paredzēts attīrīt divos smilšu un eļļas nostādinātājos un novadīt uz teritorijā esošajiem grāvjiem uz D no novietnes Nr. 1 un uz A no novietnes Nr. 2. Situācija detalizēti nav vērtēta kopsakarībā ar Darbības vietas tuvumā šobrīd jau ekspluatācijā esošajām divām NAI²⁸ un apstākli, ka attīrītie notekūdeņi no tām jau tiek novadīti Preiļupītē un citos virszemes ūdensobjektos (skat. arī šī atzinuma 6.8.2. punktu par grunts un gruntsūdeņu kvalitāti Darbības vietā). Dienesta ieskatā situācijā, kad teritorijā notiek darbības ar kūtsmēsliem, būtu nepieciešama sākotnējā monitoringa programma, kas ļautu novērtēt, vai lietus ūdeņi nerada ilgtermiņa risku virszemes un gruntsūdeņu piesārņojumam ar slāpekļa un fosfora savienojumiem, kas ir potenciālie riska avoti dzīvnieku fermu ekspluatācijā. Dienests konstatējis, ka ne Ziņojumā, ne tā 3. pielikumā “Pārskats par LPTP” nav analizēts risinājums, kurš Secinājumu 4.1. punktā “Tehniskie paņēmieni, kā samazināt emisijas no notekūdeņiem” piedāvāts kā viens no tehniskajiem risinājumiem notekūdeņu apsaimniekošanā – “Attīrīšana var būt nostādināšana **un/vai** bioloģiskā attīrīšana. Notekūdeņus ar zemu piesārņojošo vielu slodzi var attīrīt, izmantojot ievalkas, dīķus, mākslīgos mitrājus, infiltrācijas akas utt. Separācijas vajadzībām pirms bioloģiskās attīrīšanas var izmantot priekšskalošanas (*first flush*) sistēmu.”

6.8.1.20. Ņemot vērā, ka ūdens ņemšanai ugunsdzēsības vajadzībām teritorijā paredzēts dīķis, Dienesta ieskatā, būvprojekta izstrādes stadijā izvērtējama iespēja attīrītos un tīros lietus ūdeņus novadīt uz dīķiem, kas vienlaikus kalpos kā nodrošinājums vienmērīgai lietus notekūdeņu novadīšanas plūsmas novadīšanai uz grāvjiem.

6.8.1.21. Atkarībā no izvēlētas un akceptētās jaunputnu novietņu apsildes sistēmas alternatīvas, tiks izbūvētas arī atbilstošās komunikācijas un kurināmā (SNG vai šķelda) uzglabāšanai nepieciešamās būves un/vai konstrukcijas. Šķeldas kā kurināmā izmantošanas gadījumā tiks izbūvēta arī siltumapgādes trase, SNG risinājums realizējams uzstādot lokālas sadedzināšanas/karstā gaisa ģenerējošas iekārtas katrā novietnē, bet izbūvējama gāzes padeves sistēma.

²⁸ SIA “Preiļu saimnieks” un AS “Preiļu siers” iekārtas, par kuru darbības nestabilitāti bažas izteikuši arī iedzīvotāji. Pareizētās darbības sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs.

6.8.1.22. Dienesta ieskatā, lai neradītu traucējumu iedzīvotājiem, būvdarbi ārtelpās pēc iespējas veicami dienas periodā, būvdarbu veikšanu saskaņojot ar pašvaldību. Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem. Ar būvdarbiem radītās ietekmes iespējams samazināt ievērojot normatīvo aktu prasības.

6.8.1.23. Vērtējot, vai Noteikumu Nr. 240. 140. punkta nosacījums aprobežo Paredzētās darbības īstenošanu, Dienests vispirms ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 240 142. punkts noteic, ka šo noteikumu 140. punktā norādītos minimālos attālumus no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei var samazināt, ja "lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētās būves un dzīvojamā apbūve atrodas vienā zemes vienībā vai uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, kas pieder vienam īpašniekam, vai ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums". No Noteikumu Nr. 240 142. punkta regulējuma secināms, ka ir iespējams atkāpties no Noteikumu Nr. 240 140. punktā noteiktajiem minimālajiem attālumiem, ko iespējams nodrošināt vai nu Ierosinātajam iegūstot īpašumā dzīvojamo apbūvi vai civiltiesiskā kārtībā vienojoties ar personām, kuru tiesību aizsardzībai ir noteikti Noteikumu Nr. 240 140. punktā minimālie attālumi. Tādēļ Dienestam, izsverot Novērtējuma likuma 14.¹ panta piektajā daļā noteikto, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi, jo nav saskatāms, ka Paredzētā darbība būtu pilnībā aizliegta ar normatīvajiem aktiem. Tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Preiļu novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu²⁹. Šādu apsvērumu ietvarā Dienests pauž viedokli:

- i) Jebkuras tiesību normas, arī ierobežojuma piemērošanā, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, jāvadās no piemērojamās tiesību normas jēgas un mērķa, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz, šādā izsvērumā balstoties arī uz lietderības un samērības apsvērumiem.
- ii) Dienesta ieskatā Noteikumu Nr. 240 140. punktā ietvertais ierobežojums noteikts, lai dotu īpašniekiem palāvību, ka bez viņu piekrišanas (saskaņošanas) jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves netiks plānotas un būvētas tuvāk dzīvojamām mājām vai publiskām ēkām, par noteiktu minimālo attālumu. Dienests secina, ka attāluma aprobežojums atkarībā no dzīvnieku vienību skaita noteikts, plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves. Dienesta ieskatā Noteikumu Nr. 240 140. un 142. punkta noteikumu mērķis ir nodrošināt personu Satversmē nostiprināto pamattiesību uz īpašumu (105. pants) un tiesībām dzīvot tīrā vidē (115. pants) aizsardzību.
- iii) Ierosinātāja ir norādījusi, ka jautājums par Noteikumu Nr. 240 interpretāciju un piemērošanu ir izlemjams par plānošanu atbildīgām institūcijām – pašvaldībai un būvvaldei. Dienests piekrīt, ka jo sevišķi pašvaldībai, kā akcepta lēmuma pieņēmējai ir kompetence lemt par Paredzētās darbības pieļaujamību, taču akcepta lēmums tiek pieņemts vispusīgi izvērtējot ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un ievērojot kompetentās

²⁹ Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

institūcijas atzinumu par ziņojumu (Novērtējuma likuma 22. panta otrā daļa). Proti, Dienesta atzinums ir viens no dokumentiem, kas jāņem vērā lemjot par darbības akceptēšanu, tādēļ Dienesta kompetencē ir vērtēt arī Noteikumu Nr. 240 140. punkta un tā apakšpunktu interpretāciju. Konkrētā gadījumā, ievērojot, ka saskaņā ar Noteikumos Nr. 500 noteikto žogs ir inženierbūve, konkrētā žoga izbūves mērķis ir dzīvnieku turēšanas nodrošināšana, nevis, piemēram, teritorijas iežogošana, tad putnu turēšanas mītnes žogs ir atzīstams par dzīvnieku turēšanas būvi (sastāvdaļu), kas norādīta Noteikumu Nr. 240 140. punktā.

- 6.8.1.24. Dienests vērš pašvaldības uzmanību, ka, līdzsvarojošot sabiedrības un komersantu intereses, plānojot jaunu teritoriju apbūvi Ierosinātajās prognozētajā ietekmes zonā, nepieciešams ņemt vērā gan esošās, gan prognozētas ietekmes, tai skaitā paredzēto un Ziņojumā vērtēto dzīvnieku vienību skaitu jaunbūvējamajās putnu novietnēs.
- 6.8.1.25. Ņemot vērā Ziņojumā norādīto informāciju, ir paredzēta divu dziļurbumu izmantošana, to atrašanās vieta Ziņojumā nav norādīta, taču ir pievienotas urbumu pases (Ziņojuma 6. pielikums). Atbilstoši pievienotajai informācijai konstatējams, ka var būt nepieciešams nodrošināt iegūtā ūdens atdzelžošanu.
- 6.8.1.26. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecību saistītajiem ietekmes aspektiem un ietekmi uz īpašumiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) Nav pieļaujama alternatīvu 4-A un 4-B realizācija, ja netiek mainīts (samazināts) atbilstoši Aizsargjoslu likumam noteiktais NAI aizsargjoslas platums.
 - b) Ja tiek mainīts (samazināts) esošais NAI aizsargjoslas platums, tad dējējvistu novietņu ar āra pastaigu laukuma izbūvi, pieļaujama tikai pēc konsultācijām un normatīvi saistoša gala slēdziena saņemšanas no kompetentajām institūcijām teritorijas plānošanas un būvniecības jomā, proti, Preiļu novada pašvaldības un būvvaldes un Noteikumu Nr. 240 142. punktā noteiktā saskaņojuma saņemšanas, ja tāds nepieciešams.
 - c) Paredzētās darbības 4-C alternatīva ir īstenojama ar nosacījumu, ka netiek pārsniegts Ziņojuma 1.3.1. tabulā norādītais dzīvnieku vietu skaits un netiek samazināta norādītā lietderīgā platība novietnēs pie nosacījuma, ka dzīvnieku vietu skaits nesamazinās. Pārtikas un veterinārā dienesta saskaņojumu par Paredzētās darbības atbilstību dzīvnieku labturības noteikumu prasībām jāpievieno būvniecības ieceres dokumentācijai.
 - d) Paredzētās darbības atbilstību šī atzinuma 6.8.1.26. punkta b) apakšpunkta nosacījumiem (attālums līdz dzīvojamai mājai un dzīvnieku skaits novietnē) pārbauda attiecīgā būvvalde pirms būvatļaujas izsniegšanas.
 - e) Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu (mēslu krātuve, NAI un kanalizācijas sistēma, sadedzināšanas iekārtas un kurināmā uzglabāšanas risinājumi, olu šķirošanas un iepakojšanas cehs, ja tiek izbūvēta dējējvistu novietne) izbūvei jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi, iesniegumā to saņemšanai norādot plānoto objektu tehniskos risinājumus un novietojumu.

- f) Paredzētās darbības uzsākšana bez Noteikumu Nr. 829 prasībām atbilstīgas ietīpības kūtsmēslu krātuves nodrošinājuma un lietus notekūdeņu no mēslu pārkraušanas un uzglabāšanas vietām savākšanas un atbilstīgas attīrīšanas nav pieļaujama. Mēslu krātuves tehniskajam risinājumam aizsardzībai pret nokrišņiem un vircas (ja attiecināms) un lietus ūdeņu savākšanai jāatbilst Noteikumu Nr. 829 prasībām.
- g) Ja Paredzētās darbības uzsākšana tiek īstenota posmsecīgi atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, nosacījumi posma īstenošanai un objektu būvniecības secībai jāietver būvprojektā/-os. Nosacījumiem jāaptver novietņu izbūves secība, pievedceļu un laukumu nodrošinājuma ar lietus ūdeņu savākšanu un novadīšanu saistītie risinājumi, komunālo notekūdeņu infrastruktūras izbūve.
- h) Ja tiek paredzēta posmsecīga novietņu izbūve un ekspluatācijas uzsākšana, Kompleksa būvniecībā iesaistītā autotransporta pārvietošanās maršruti un biodrošības pasākumi būvniecības periodam jāietver būvprojektā/-os. Būvprojekts/-i saskaņojams/-i ar Pārtikas un veterināro dienestu.

6.8.2. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:

- 6.8.2.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar kūtsmēslu rašanos, kā arī ražošanas un lietus notekūdeņu, kuriem nepieciešama attīrīšana, veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas ir iespējams Paredzētās darbības kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes, gruntsūdeņu) un grunts piesārņojums minēto darbību rezultātā. Kā būtisks potenciālā grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots uzskatāmas darbības ar kūtsmēsliem - pārkraušana pie novietnēm un pārvietošana pa Kompleksa iekšējiem ceļiem, kā arī uzglabāšana Kompleksa teritorijā.
- 6.8.2.2. Uzņēmums paredzējis uz līguma pamata visus saražotos kūtsmēslus nodot tālākai izmantošanai un apsaimniekošanai citiem komersantiem. Līdz ar to mēslu uzglabāšanai būs nepieciešams izbūvēt vienu mēslu krātuvi, kurā būtu iespējams uzglabāt ne mazāk kā vienā mēnesī saražotu kūtsmēslu apjomu (skat. arī šī atzinuma 6.8.1.15. un 6.8.1.16. punktu un nosacījumus mēslu krātuves būvniecībai). Kūtsmēslu daudzums aprēķināts un aprēķina pieeja skaidrota Ziņojuma 3.10. nodaļā, rezultāti apkopoti 3.10.1. tabulā. Pieņemts, ka tiek izbūvētas visas sākotnēji plānotās 7 novietnes. Aprēķinātais maksimālais gada laikā saražotais kūtsmēslu daudzums ir 11 000 t (no jaunputnu novietnēm attiecīgi 9 197 t/gadā), kas atbilst vidēji 917 t jeb 1530 m³ mēnesī. Ziņojumā aprēķinātā nepieciešamā platība visa saražotā kūtsmēslu daudzuma iestrādei – 488 ha.
- 6.8.2.3. Nepieciešamais ūdens daudzums un tā izmantošana aprakstīta Ziņojuma 3.6. nodaļā, Darbības vietā esošo divu urbumu pases pievienotas Ziņojuma 6. pielikumā. Ap urbumiem noteiktas stingrā režīma aizsargjoslas 10 m rādiusā, bet ķīmiskās aizsargjoslas nav bijis nepieciešams noteikt. Inženiertīklu plānā (Ziņojuma 8. pielikums) ūdensapgādes sistēma un urbumu atrašanās vieta nav norādīta, bet no urbumu pasēs norādītās informācijas konstatējams, ka tie atradīsies jaunputnu novietņu Nr.1 un Nr.2 tuvumā. Saimnieciskās darbības rezultātā veidosies lietus, sadzīves un ražošanas notekūdeņi (balance Ziņojuma 3.6.1. attēlā). Ir paredzēts (Ziņojuma 3.9. nodaļa), ka tiks izbūvēta kanalizācijas sistēma un notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas, kas ļaus ražošanas un sadzīves notekūdeņus novadīt uz Darbības vietai blakus esošajām SIA "Preiļu saimnieks" (reģistrācijas Nr. 47703001720, piesārņojošās darbības atļauja Nr. DA10IB0040,

saskaņotā attīrīšanas iekārtu jauda – 1 900 m³/dnn) notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm. Iespējamais kanalizācijas sistēmas izvietojums parādīts Ziņojuma 8. pielikumā. SIA “Preiļu saimnieks” prasības uz novadāmo notekūdeņu maksimāli pieļaujamajām koncentrācijām, kas vienlaikus ir arī nosacījums Komplexa NAI projektēšanai, apkopotas Ziņojuma 3.9.1. tabulā. Maksimālais novadāmo komunālo notekūdeņu daudzums – 4 540 m³ gadā (jeb vidēji līdz 12 m³/dnn), tajā skaitā novietņu mazgāšanas notekūdeņi 2 800 m³, un citi ražošanas notekūdeņi (ja tiek ražotas arī olas). Arī no mēslu pārkraušanas laukumiem savāktie lietus ūdeņi tiks novadīti plānotajā kanalizācijas sistēmā, to daudzums nav aprēķināts, bet ņemot vērā mēslu pārkraušanas laukumu platību būtiski nepalielinās kopējo apjomu. Lietus notekūdeņu no pievedceļiem un laukumiem savākšanai paredzēts izbūvēta lietus notekūdeņu savākšanas sistēmu, uzstādot divas lokālās attīrīšanas iekārtas ar naftas produktu atdalīšanas un smilšu uztveršanas funkciju, no kurām tie tiks novadīti vidē (grāvjos). Kopējais aprēķinātais attīrāmo lietus ūdeņu daudzums – 3 906 m³/gadā. Ziņojumā nav norādīts paredzētais lietus kanalizācijas izbūves laika periods un tā sasaiste ar putnu novietņu un piebraucamo ceļu izbūves grafiku. Tīros lietus ūdeņus no ēku jumtiem paredzēts novadīt vidē bez attīrīšanas, aprēķinātais daudzums no visu septiņu novietņu un citu būvju jumtiem – 4 340 m³/gadā.

- 6.8.2.4. Saskaņā ar Ziņojuma 4.5.2. nodaļā norādīto, atbilstoši “Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plānam 2022.-2027. gadam³⁰ [...] Preiļupe ir viena no 130 upju ūdensobjektiem Daugavas upju baseina apgabalā, kuros tiek novadīti notekūdeņi un viena no 15 upju ūdensobjektiem, kuros notekūdeņu novadīšanas ietekme uz ūdensteci novērtēta kā būtiska.” Līdz ar to Dienesta ieskatā katra jauna piesārņojošā darbība, kas saistīta ar potenciāli piesārņotu notekūdeņu novadīšanu vidē jau ietekmētajās un jutīgajās teritorijās, vērtējama ar īpašu rūpību un piesārņojuma slodzes samazināšanā izmantojami labākie pieejamie risinājumi.
- 6.8.2.5. Lai gan uz Paredzēto darbību ir attiecināmas nozarē pieejamo labāko tehnisko risinājumu piemērošanas prasība, Ierosinātāja paredzējusi nodrošināt tikai minimālo normatīvi noteikto un līdz ar to obligāto pasākumu īstenošanu attiecībā uz notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu vidē. Ar Darbības vietas izvēli saistītā esošā vides stāvokļa specifika līdz ar to ņemta vērā tikai daļēji. Dienesta ieskatā, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, savāktajos un vidē novadāmajos lietus notekūdeņos nosakāms arī slāpekļa (piemēram, kā amonija un nitrītu jonu koncentrācija, kas nodrošināma atbilstoša karpveidīgo zivju prioritārajiem ūdeņiem, Noteikumu Nr. 118 3. pielikums) līmenis, kā arī jāizskata iespēja gan attīrītos, gan nosacīti tīros lietus notekūdeņus sākotnēji novadīt ugunsdzēsības dīķos vai citās tilpēs, kurās nodrošināta iespēja veikt papildtestus tālāk vidē novadāmo ūdeņu kvalitātei un nepieciešamības gadījumā veikt papildus attīrīšanu. Šāds risinājums ļauj arī novērst zalvjveida un nevienmērīgas plūsmas ietekmi uz uztverošajiem ūdensobjektiem.
- 6.8.2.6. Vērtējot 2023. gadā Darbības vietā veiktos augsnes, grunts un pazemes ūdeņu kvalitātes izpētes rezultātus (Ziņojuma 4.7. nodaļa un 4. pielikums) konstatējama tendence mērķlieluma (A vērtība) pārsniegšanai augsnes un grunts paraugos smagajiem metāliem – gandrīz visos paraugos pārsniegums konstatēts varam (Cu), cinkam (Zn), hromam (Cr) un niķelim (Ni) (skatīt Ziņojuma 4.7.1. tabulu, urbumu novietojums parādīts 4. pielikuma 2. un 3. attēlā). Kā norādīts Ziņojuma

³⁰ Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>

4. pielikumā, atsevišķos paraugos (virskārtā) konstatēts būvgružu piejaukums un sīkgraudaina dūnaina smilts³¹. Visos paraugos ir pārsniegts mērķlielums naftas produktiem, ar relatīvi mazākām koncentrācijām urbumos Nr. 4 un Nr.5 (24-32 mg/kg pret 25-45 mg/kg pārējos urbumos), attiecībā uz kuriem Ziņojumā nav norādes par uzbērto grunts kārtu. Sagatavoti un novērtēti arī trīs virskārtas vidējie augsnes paraugi (līdz 25 cm dziļumam) visu Darbības vietu sadalot trīs zonās. Vidēji augstāks piesārņojuma līmenis augsnes virskārtā salīdzinot ar no urbumiem ņemtajiem paraugiem noteikts visos trijos paraugos attiecībā uz Cu, Cr, Zn un Pb koncentrācijām. Kā norādījusi Izstrādātāja, testos izmantoto metožu un standartu izvēle tikai daļēji nodrošina kvalitatīvas informācijas ieguvu, proti, izmantotās metodes detektēšanas (noteikšanas) robeža (pieņemtais saīsinājums no angļu valodas - MDL³²) gruntī benzolam, toluolam, etilbenzolam, ksilolam, PCB summai un kadmijam ir lielāka par mērķlieluma A vērtību³³, bet gruntsūdeņos attiecīgi benzolam un fenolu indeksam ir lielāka par mērķlieluma vērtību.

6.8.2.7. Gruntsūdens kvalitāte noteikta attiecīgi urbumos Nr.1 – Nr.5, bet nav noteikta zonā, kurā tika izvietoti urbumi Nr.6-Nr.9 un paredzēta attiecīgi novietņu Nr.4 un Nr.5 un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izvietošana, kā arī tika plānota dējējvistu novietņu un pastaigu laukuma būvniecība. Konstatējams, ka gruntsūdens plūsma Darbības vietā ir virzienā no urbuma Nr.3 uz urbumiem Nr.1-2 un Nr.4-5. Dienests konstatējis, ka urbums Nr.3 atrodas teritorijā starp SIA “Preiļu saimnieks” un AS “Preiļu siera” NAI un tajā nav plānots izvietot ar paredzēto darbību saistītus objektus vai veikt jebkādas būvniecības darbus. Attiecībā uz gruntsūdens kvalitāti (Ziņojuma 4.7.2. tabula) konstatējams, ka relatīvi visaugstākais piesārņojuma līmenis attiecībā uz smagajiem metāliem, ĶSP un naftas produktiem noteikts urbumā Nr.4, savukārt kopējā slāpekļa un virsmas aktīvo vielu koncentrācija noteikta paraugos no urbuma Nr.3. Neviena no noteiktajām koncentrācijām, izņemot N_{kop} 3. urbumā, nepārsniedz Noteikumu Nr.118 10. pielikumā noteiktos robežlielumus vai mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību³⁴. Attiecībā uz N_{kop} piesārņojumu noteiktā koncentrācija ir 31,5 mg/l un aprēķinātā vidējā vērtība attiecīgi 26,5 mg/l.

6.8.2.8. Ierosinātāja, ņemot vērā arī VVD Atļauju pārvaldes (Pārvalde) 2024. gada 5. februāra vēstulē Nr.11.2/AP/1420/2024 Izstrādātājam norādīto, paredzējusi veikt gruntsūdeņu papildizpēti urbuma Nr. 3 areālā, lai noskaidrotu slāpekļa piesārņojuma izplatības zonu. Detalizētās izpētes programmu paredzēts saskaņot Pārvaldē. Dienesta ieskatā izvērtējama arī nepieciešamība izpētes areālā iekļaut zonu ap 4. urbumu, kura virzienā pirmšķietami notiek piesārņojuma migrācija, un paplašināt nosakāmo piesārņotāju klāstu vismaz ar ĶSP un Cu koncentrāciju noteikšanu. Šādi rezultāti būtu izmantojami kā atskaites punkts arī veicot monitoringa uzraudzību Kompleksa ekspluatācijas laikā.

6.8.2.9. Pārvaldē jānosaka pazemes ūdens monitoringa programmu un novērojuma urbumu izvietojums Kompleksa ekspluatācijas periodam, īpašu uzmanību

³¹ Ziņojuma 4. pielikumā norādīts urbums Nr.3 (līdz 2,5 m dziļumam) ar būvgružu un dūnainas smilts uzbērumu, savukārt attiecībā uz urbumiem Nr. 6, 7 un 9 (40 cm), arī urbumu Nr.8 (60 cm), Nr.2 (130 cm) un Nr.1 (180 cm), norādīts, ka virskārtā konstatējama uzbērta sīkgraudaina dūnaina smilts. Urbumu koordinātas 4.pielikuma 1.tabulā.

³² MDL ir definēta kā vielas minimālā koncentrācija, ko var noteikt ar 99% ticamību

³³ Piemēram, benzolam noteiktā A vērtība ir 0,01 mg/kg, bet izmantotās metodes MDL – 0,1 mg/kg – ir 10 reizes augstāka; arī fenolu indeksam (mg/l) gruntsūdeņos attiecība ir 0,5 / 5 .

³⁴ Noteikumu Nr.118 26.1. punkts nosaka, ja “piesārņojuma līmenis ir pārsniedzis mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību, šajā teritorijā veic pasākumus, lai precizētu piesārņojuma areāla robežas, novērtētu, vai piesārņojums nerada risku cilvēku veselībai un videi, kā arī novērstu turpmāku pazemes ūdeņu piesārņošanu”

pievēršot slāpekļa piesārņojuma dinamikai, un šajā nolūkā izmantojams jau izveidotais novērojuma aku tīkls, ja nepieciešams, to papildinot pēc būvprojekta saskaņošanas atbilstoši faktiskajam būvju un infrastruktūras objektu (tai skaitā mēslu krātuves) novietojumam Kompleksa teritorijā.

- 6.8.2.10. Ņemot vērā, ka konstatētais grunts piesārņojums ar naftas produktiem un smagajiem metāliem (noteikts autoceļam tuvākajā zonā) nav raksturīgs lauksaimnieciskajai darbībai, bet, pirmšķietami, ir attiecināms uz autotransporta radītu piesārņotāju grupu, Dienesta ieskatā lietūs ūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtu izbūve jāparedz vienlaicīgi ar jaunu iekšējo autoceļu un laukumu izbūvi un pirms Kompleksa darbības uzsākšanas.
- 6.8.2.11. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto, Dienests secina, ka Ziņojumā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumi. Ņemot vērā, ka nozīmīga ķīmisko vielu izmantošana ražošanas procesos nav nepieciešama, nozīmīga ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta, iespējamība, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija varētu palielināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku, ir maz varbūtīga.
- 6.8.2.12. Ņemot vērā informāciju Ziņojumā, Dienests uzskata par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama, vai nav pieļaujama:
- a) Ja Ierosinātāja noslēdz līgumu/s ar citu personu/ām par kūtsmēslu uzglabāšanu (vai apsaimniekošanu), Ierosinātājai jānodrošina, ka tās īpašumā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un ietilpības krātuve, kas ļauj uzglabāt kūtsmēslus ne mazāk kā Noteikumos Nr.829 noteikto termiņu. Nepieciešamais krātuves apjoms un konstruktīvais risinājums precizējams, ņemot vērā realizējamo alternatīvu un atšķirīgo mēslu daudzumu katrā no tām.
 - b) Jāparedz un jārealizē pasākumi lietūs ūdeņu, arī vircas (ja attiecināms) savākšanai, kas izslēdz lietūs notekūdeņu no mēslu krātuves un mēslu pārkraušanas laukumiem noplūdi gruntī, tai skaitā nodrošinot arī atbilstošu savākto lietūs ūdeņu apsaimniekošanu tā, lai netiktu pieļauta piesārņojošo vielu nokļuve gruntī, pazemes un virszemes ūdeņos, kā arī tiktu novērsta nevienmērīga to izplūde virszemes ūdeņos lietusgāzu laikā. Nepieciešamie gruntsūdens un virszemes ūdeņu monitoringa pasākumi un to regularitāte nosakāmi Atļaujā.
 - c) Jānodrošina pietiekama lietūs un komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu kapacitāte. Lietūs ūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtu izbūve jāparedz vienlaicīgi ar iekšējo autoceļu un laukumu izbūvi Kompleksa teritorijā.
 - d) Novietņu posmsecīga ekspluatācijas uzsākšana atbilstoši šobrīd Ziņojumā paredzētajam un neizbūvējot komunālo notekūdeņu kanalizāciju un pieslēgumu ārpakalpojuma NAI, iespējama tikai nodrošinot pietiekamu pagaidu uzkrājējvertņu tilpumu, saskaņojot šādu risinājumu Dienestā un pievienojot to būvprojektam.

- e) Grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes kontroles un aizsardzības pasākumu plāns saskaņojams Dienestā un iekļaujams Atļaujā.
- f) Mēsli no putnu novietnēm uz mēslu krātuvi un ārpus uzņēmuma teritorijas transportējami segti, lai nepieļautu nobirusus un samazinātu smaku emisijas.

6.8.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.8.3.1. Dienests secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums katram no alternatīvajiem siltumenerģijas ieguves un novietojuma risinājumiem. No Ziņojuma izriet, ka gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs jaunputnu un dējējvistu audzēšana³⁵, darbības ar kūsmēsliem, barības un kurināmā piegāde un uzglabāšana, kā arī kurināmā sadedzināšana. Emisijas avotu raksturojums pievienots Ziņojuma E.2 pielikuma datnē *Emisijas avotu fizikālais raksturojums.pdf*, novietojums parādīts Ziņojuma 4.1.3. - 4.1.5. attēlos³⁶. Ventilācijas sistēmas raksturojums un parametri norādīti Ziņojuma 4.1.2. tabulā.
- 6.8.3.2. No Kompleksa emisijas avotiem vidē tiks emitēts amonjaks, metāns, slāpekļa (I) oksīds, slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds un dioksīds, sēra dioksīds, daļiņas PM (tai skaitā daļiņas PM₁₀ un daļiņas PM_{2,5}), kā arī smakas. Aprēķinu rezultāti katrai no alternatīvām apkopoti Ziņojuma E.2 pielikumā. Informācija par siltumnīcefekta gāzu – slāpekļa (I) oksīda, metāna un oglekļa dioksīda emisijām sniegta arī Ziņojuma 4.2. nodaļā.
- 6.8.3.3. Emisijas no putnu novietnēm novērtējuma pieeja detalizēti aprakstīta un pamatota Ziņojuma 4.1.6. nodaļā un Ziņojuma 12. pielikumā. Darbojošos ventilatoru skaits tiek regulēts atkarībā no āra gaisa temperatūras un dzīvnieku dzīvsvara (Ziņojuma 12. pielikuma 1. tabula) ar mērķi nodrošināt atbilstošu iekštelpu temperatūru (jaunputniem no +26 līdz +35 °C; dējējvistām – +20,5 °C ar temperatūras starpību 1 °C (āra gaisa temperatūrai pārsniedzot +25 °C, temperatūras starpība pieļaujama 2 – 3 °C robežās)). Klimata kontrole novietnēs būs automātiska.
- 6.8.3.4. Pielikumā analizēti četri aprēķinu scenāriji: visa novietne definēta kā tilpumveida avots (S1); ventilatoru rinda definēta kā tilpumveida avots (S2); visas ventilatoru rindas definētas kā horizontāli vērsts jeb *jet source* avots (S3); ventilatoru rindas definētas kā *jet source*, kurš darbojas ar mainīgu ventilatoru skaitu un intensitāti (S4). Katram no scenārijiem veikta emisiju izkliedes modelēšana un noteiktas koncentrācijas hipotētiskos uztvērējos, kas atrodas 50, 100, 300, 500 un 1000 metru attālumā no avota. Rezultāti apkopoti Ziņojuma 12. pielikuma 4. tabulā. Ņemot vērā četrus aprēķinu scenāriju modelēšanas rezultātus un papildargumentus no pētījuma³⁷ secinājumiem, pieņemts lēmums ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumā putnu novietnes raksturot atbilstoši S2 aprēķinu scenārija pieejai, kas attiecīgi deva augstākos aprēķinu rezultātus, proti, katra ventilatoru rinda modelēta

³⁵ Ņemot vērā dezinfekcijai un mazgāšanai izmantoto līdzekļu sastāvu (Ziņojuma 7.pielikums), izmantoto daudzumu – 1,5 m³ gadā, kā arī novietņu dezinfekcijas ilgumu un biežumu, proti, tikai pirms jauna ganāmpulka ievietošanas, netiek prognozētas būtiskas piesārņojošo vielu, tai skaitā gaistošo organisko savienojumu (GOS), emisijas gaisā. Darbība nav iekļauta aprēķinos.

³⁶ Dienests konstatējis, ka attēlos kļūdaini (samainīti vietām) norādīti emisijas avoti A2 un A3, aprēķini un izkliedes modelēšana veikta atbilstoši novietņu vietu skaitam un paredzētajam ventilācijas sistēmu izvietojumam. Pārrakstīšanās kļūda novēršama sagatavojot tehnisko noteikumu un piesārņojošās darbības atļaujas pieteikumus.

³⁷ Stocker J., Ellis A., Smith S. u.c. (2016). *A review of dispersion modelling of agricultural and bioaerosol emissions with non-point sources. 17th International Conference on Harmonisation within Atmospheric Dispersion Modelling for Regulatory Purposes. 9-12 May 2016, Budapest, Hungary*

kā tilpumveida avots. Iegūtie rezultāti vienlaikus ļauj konstatēt, ka neatkarīgi no modelī izmantotās pieejas avotu definēšanā, noteiktās koncentrācijas būtiski samazinās³⁸ un neatšķiras uztvērējos, kas atrodas 300 m un lielākā attālumā no emisijas avota.

- 6.8.3.5. Kā norādījusi Izstrādātāja, “pie dējējvistu novietnēm piederošie “ziemas dārzi” un pastaigu laukumi nav definēti kā atsevišķi emisijas avoti, proti, tiek pieņemts, ka visas emisijas apkārtējā vidē nonāk pa organizētiem emisijas avotiem. Šāda pieeja izvēlēta, jo “ziemas dārzs” un pastaigu laukums atrodas vienā līmenī ar apkārtējo reljefu, šādu avotu piesārņojuma galvenā īpatnība ir piesārņojuma relatīvi ierobežotā izkliede.”
- 6.8.3.6. Novērtējumā izmantotie piesārņojošo vielu emisijas faktori (turpmāk – EF) no jaunputnu un dējējvistu audzēšanas apkopoti Ziņojuma 4.1.3. tabulā. Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) nosaka, ja Eiropas Vides aģentūras vai Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras emisiju faktoru datubāzē nav pieejams piesārņojošai darbībai raksturīgais EF, izmanto EF, kas iegūti no citas emisiju faktoru datubāzes (metodikas). Līdz ar to putnu audzēšanas laikā radītās emisijas aprēķinos izmantota LPTP atsauces dokumentā intensīvai mājputnu un cūku audzēšanai³⁹ minētā metodika - Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarts “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*” (turpmāk tekstā – VDI standarts) un Vācijas Nacionālās dzīvnieku audzēšanas novērtējuma sistēmas datu bāze (*National Assessment Framework for Animal Husbandry*) (turpmāk – Vācijas datu bāze), kā arī attiecībā uz dējējvistu novietnēm – Nīderlandes Infrastruktūras un ūdens apsaimniekošanas ministrijas datu bāze (*InfoMil Knowledge Center*)⁴⁰ (turpmāk – Nīderlandes datu bāze), kurā norādītie EF ir visaugstākie. Aprēķinu rezultāti katrai no novietnēm apkopti Ziņojuma 4.1.4. tabulā. Konstatējams, ka aptuveni 80% no Paredzētajai darbībai aprēķinātajām emisijām veidos emisijas no jaunputnu novietnēm.
- 6.8.3.7. Emisiju daudzuma aprēķins no darbībām ar kūtsmēsliem un vērtējuma pieeja detalizēti aprakstīta Ziņojuma 4.1.6. nodaļā (65. – 69. lpp.), aprēķinu rezultātu apkopojums – Ziņojuma E.2 pielikumā. Mēsļu transportieri nav identificēti kā amonjaka (NH₃) emisijas avots, jo mēsli no novietnes tiek izvākti bieži (reizi dienā), tie ir apžuvuši, līdz ar to mitruma saturs ir mazāks, kas palēnina arī urīnskābes noārdīšanos un amonjaka izdalīšanos, un process ir īslaicīgs. Gaisa kvalitātes novērtējumā tiek analizēti putekļu (t.sk. daļiņas PM₁₀ un daļiņas PM_{2,5}) un smaku emisiju, ko rada mēsļu iekraušana kravas transportā, rezultāti. Secināms, ka smaku, amonjaka un putekļu (PM daļiņas un to frakcijas) emisiju devums no darbībām ar kūtsmēsliem kopējā Kompleksa emisiju kontekstā vērtējams kā nenozīmīgs.
- 6.8.3.8. Emisiju daudzuma aprēķins no darbībām ar kurināmo un vērtējuma pieeja detalizēti aprakstīta Ziņojuma 4.1.6. nodaļā (58. – 65. lpp.), sadedzināšanas iekārtu raksturojums apkopots Ziņojuma 4.1.5. tabulā. Jaunputnu novietņu un olu šķirošanas un fasēšanas ceha apsildi nodrošinās ar karstā gaisa ģeneratoriem

³⁸ Piemēram, S2 scenārijā noteiktā smaku koncentrācija 50 m attālumā no avota ir 9,4 ou_E/m³, bet 300 m attālumā 0,41 ou_E/m³, savukārt scenārijā S4 attiecīgi 4 ou_E/m³ un 0,33 ou_E/m³.

³⁹ https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

⁴⁰ Pieejama: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/emissiearme-stalsystemen/emissiefactoren-per/>

(alternatīva Nr.4-A, kurināmais - SNG, ģeneratoru jauda no 15 – 117 kW, atkarībā no novietnes, kopējais skaits līdz 31) vai no uzņēmuma konteinertipa katlu mājas ar nominālo siltuma jaudu 0,55 MW (alternatīva Nr. 4-B, kurināmais - šķelda). Jāņem vērā, ka turpmākajās projektēšanas stadijās sadedzināšanas iekārtu skaits un raksturlielumi tiks precizēti. Izmantotie EF apkopotī Ziņojuma 4.1.6 tabulā, aprēķinu rezultātu apkopojums – Ziņojuma E.2 pielikumā (katram no avotiem) un 4.114. tabulā (kopējie emitēto piesārņojošo vielu daudzumi katrai no alternatīvām).

6.8.3.9. Ņemot vērā, ka uz Kompleksu tiks piegādāta jau gatava putnu barība un gatavās barības bunkuri tiks uzpildīti no kravas automašīnu cisternas, bet barība satur augu eļļu, kas samazina putekļu rašanos, gatavās barības bunkuri novērtējumā nav ietverti kā emisijas avoti. Gaiss no bunkuriem uzpildes laikā tiek izspiests pa cauruli ar izplūdi, kas pavērsta pret zemi, attīrīšanas iekārtas nav paredzētas.

6.8.3.10. Lai pārliecinātos par Ziņojuma 12. pielikumā izdarīto pieņēmumu, kas izmantoti nosakot emisijas avota veidu un darbības principus, atbilstību faktiskajai situācijai, pēc novietņu Nr. 1 un Nr. 2 ekspluatācijas uzsākšanas darbības (novietņu piepildījuma) apjomā, kas nav mazāks par 70% no maksimāli novērtētā, vismaz vienu mēnesi veicami daļiņu PM₁₀ mērījumi reprezentatīvajos emisijas avotos un uz Kompleksa teritorijas robežas, mērījumu vietas saskaņojot Dienestā. Vienlaicīgi nodrošināmi arī meteoroloģisko parametru (āra gaisa temperatūra, vēja virziens, vēja ātrums) mērījumi un ventilācijas sistēmas darbību raksturojošās informācijas (darbojošos iekārtu skaits, jauda) reģistrācija mērījumu periodā ar intervālu (ieteicamais solis - 1 stunda), kas sniedz iespēju veikt datu analīzi kopsakarībā ar daļiņu PM₁₀ un meteoroloģisko parametru mērījumiem .

6.8.3.11. Ja daļiņu PM₁₀ mērījumu rezultāti uzrāda, ka mērījuma perioda piesārņojuma līmenis, ko rada Paredzētā darbība, būtiski atšķiras no modelī un būvprojektam pievienotajā emisiju limitu projektā noteiktajiem emisiju daudzuma parametriem (g/s un t/gadā) avotā un pārsniedz Noteikumos Nr. 1290 noteikto augšējo piesārņojuma noteikšanas sliekšni⁴¹, Dienesta ieskatā operatoram jānodrošina mērījumi vēl vismaz vienu kalendāro gadu. Mērījumu datu analīze veicama kopsakarībā ar meteoroloģisko parametru mērījumiem un ventilācijas sistēmas sezonālās darbības informāciju. Savukārt, ja kalendārā gada rezultāti apliecina normatīvos noteikto robežlielumu pārsniegumu, veicami pasākumi emisiju samazināšanai.

6.8.3.12. Vienlaikus Dienests vērs Ierosinātājas uzmanību uz apsvērumiem, kas jāņem vērā, lai, realizējot Paredzētos darbību, tās faktiskā ietekme nebūtu būtiski lielāka par tādu, kuru Ierosinātāja ar Ziņojumu apņēmusies nodrošināt:

6.8.3.12.1. Aprēķinos pieņemtā putnu novietņu ventilatoru darbības intensitāte, emisiju izplūdes temperatūra, kā arī diennakts un gada jaudas dinamika tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedes rezultātus. Faktiskā emisiju izkliede būs atkarīga (galvenokārt īstermiņā un avotam tuvākajā zonā) no ēku savstarpējā novietojuma, vērsuma pret valdošo vēju virzienu, meteoroloģiskajiem apstākļiem un jo īpaši no atmosfēras stabilitātes. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides aizsardzības līmenis par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan

⁴¹ Tiek noteikts kā diennakts un gada vidējais lielums cilvēka veselības aizsardzībai, attiecīgi PM₁₀ daļiņām tas atbilst 70% no robežlieluma vērtībām (skat. Noteikumu Nr. 1290 14. pielikumu).

vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr.1290 prasībām. Ierosinātājam jāapzinās, ka gadījumā, ja atbilstoši faktiski uzstādīto iekārtu parametriem un novietojumam aktualizēto emisiju aprēķinam vai izkliedes rezultātu kontroles nolūkā veikto mērījumos noteiktās koncentrācijas emisiju avotos un/vai vērtējamajās teritorijās uzrādīs būtiski atšķirīgas vērtības no Ziņojumā vērtētajām, pastāv iespēja, ka piesārņojošās darbības atļaujā ir nosakāmi ierobežojumi Kompleksa darbības apjomam.

6.8.3.12.2. Ņemot vērā, ka summārās emisijas no putnu novietnēm veidojas daudzu ventilatoru darbības rezultātā⁴², Dienests vērš uzmanību, ka emisijas limitu kontroles (monitoringa) nolūkos nosakāmās vērtības Atļaujā definējamas veidā, kas ļauj identificēt un kontrolēt emisiju līmeņus gan katrā no ventilācijas izvadiem (piemēram, reprezentatīviem novietņu ventilācijas izvadiem, ņemot vērā to diametru, emisiju temperatūru un emisijas plūsmas ātrumu un ventilatora jaudu), gan arī norādot summāros no vienas novietnes emitēto vielu un plūsmu parametrus, kas tiek izmantoti emisiju izkliedes modelēšanā. Šādā risinājumā tiks nodrošināta iespēja katrā no mājputnu novietnēm (kopsakarā ar mājputnu vietu skaitu un novietnes faktisko aizpildījumu) ar mērījumiem pārliecināties, ka faktiskās emisijas atbilst prognozētajām.

6.8.3.12.3. Ņemot vērā, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu, ar iegūtajiem vērtējuma rezultātiem demonstrējot, ka tāds ir iespējams, tai arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas, jo nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīvajiem variantiem nav pieļaujamas būtiski sliktākas emitēto vielu koncentrācijas identificētajos emisiju avotos par Ziņojumā norādītajām. Līdz ar to Dienesta ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem jaunputnu un dējējvistu (ja tādas tiks izbūvētas) novietnes ventilācijas izvadiem (individuālie ventilatori) veicami atbilstoši⁴³ mērījumi, tai skaitā arī vidē, lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu, tajā skaitā par modeli izmantotā avota tipu) atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns emisiju limita projekts, koriģējot emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības (ja attiecināms), kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Nepieciešamības gadījumā piemērojami papildus emisiju mazinoši tehniski vai tehnoloģiski risinājumi vai samazināms putnu skaits novietnēs.

6.8.3.13. Piesārņojošo vielu un smaku izkliedes aprēķins un atbilstības novērtējums veikts atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, izmantojot piesārņojuma izkliedes modelēšanas datorprogrammu ADMS 6.0, kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtņē bez uzņēmuma piesārņojuma devuma, izmantota LVĢMC sagatavotā informācija (Ziņojuma E.1 pielikums) par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā. Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti 2021., 2022. un 2023. gada

⁴² Atbilstoši Ziņojuma 4.1.2. tabulai, kurā norādīta iekārtu 100% noslodze, maksimālais ventilatoru skaits, novietnēs Nr. 1 ar 83 000 putnu vietām būs 18 ventilatori, novietnē Nr. 2. ar 12 000 putnu vietām – 24 ventilatori. Darbojošos ventilatoru skaits tiek regulēts atkarībā no āra gaisa temperatūras (sezonas) un dzīvnieku dzīvsvara ar mērķi nodrošināt atbilstošu iekštelpu temperatūru.

⁴³ Mērījumus veic akreditēta testēšanas institūcija, ievērojot normatīvo aktu, standartu un mērījumu uzdevumā noteiktās prasības, atbilstoši saskaņotajam mērījumu plānam, ja tāds tiek saskaņots.

Rēzeknes meteoroloģisko novērojumu stacijas dati. Emisiju izkliedes modeļu ievaddati pievienoti Ziņojuma E.2. pielikumā.

6.8.3.14. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta alternatīvām Nr.4A un 4B atbilstoši trīs secīgu gadu meteodatiem. Aprēķini veikti visām vielām, kurām saskaņā ar Noteikumiem Nr. 1290 noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai mērķlielumi, kā arī amonjakam (rezultātu novērtēšanā izmantotie normatīvi noteiktie parametri apkopoti Ziņojuma 4.1.1. tabulā. Dienests vērš Ierosinātājas un pašvaldības uzmanību uz apstākli, ka iespējamās izmaiņas, proti, stingrāku gaisa kvalitātes prasību noteikšana, kas būs saistītas ar 2024. gada 23. oktobra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2024/2881 “par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai”⁴⁴ piemērošanu (cilvēka veselības aizsardzībai noteiktās robežvērtības, kas jāsasniedz līdz 2030. gada 1. janvārim apkopotas Direktīvas I pielikuma 1. tabulā). Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultātu atbilstības novērtējums ir apkopots Ziņojuma 4.1.12. tabulā, savukārt smaku – 4.1.13. tabulā. Emisiju izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 4.1.6. – 4.1.9. attēlos. Visi aprēķinu ievaddati pievienoti Ziņojuma E.2 pielikumā. Ziņojumā vērtētas alternatīvas, kas atbilst situācijai, kad tiek ekspluatētas visas sākotnēji plānotās septiņas putnu novietnes, proti sliktākajai iespējamai situācijai.

6.8.3.15. Izvērtējot izkliedes rezultātus secināts, ka maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija nevienā gadījumā nepārsniedz robežvērtības, kas noteiktas Noteikumos Nr. 1290, un vadlīnijās⁴⁵. Atbilstoši Ziņojumam konstatējams, ka ārpus Kompleksa teritorijas summārā piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības gadījumā nevienai no gaisu piesārņojošajām vielām un nevienā no vērtētajām alternatīvām nepārsniedz ar robežlielumiem vai mērķlielumiem noteiktās vērtības. Augstākā summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu paredzama cieto daļiņu PM₁₀ emisijām⁴⁶, jāņem arī vērā, ka neatkarīgi no izmantotā kurināmā Paredzētās darbības daļa šajā summā ir lielāka par 65%. Konstatējams, ka Paredzētās darbības radīto PM₁₀ daļiņu koncentrācija pārsniedz šobrīd spēkā esošo Noteikumu Nr.1290 14. pielikumā noteikto piesārņojuma noteikšanas apakšējo, bet summāri ar esošo fona līmeni arī augstāko sliekšni (35 µg/m³, ko nav pieļaujams pārsniegt vairāk kā 35 reizes kalendāra gadā). Arī gada summārajām PM₁₀ un slāpekļa dioksīda stundas (izmantojot šķeldu kā kurināmo) koncentrācijām ir tendence pieaugt un tuvuoties piesārņojuma novērtēšanas augšējam sliekšnim, kāds noteikts cilvēka veselības aizsardzībai. Līdz ar to Ierosinātājai jāņem vērā, ka attiecībā uz putekļu piesārņojuma samazināšanu ievērojami nozarē izmantotie labākie tehniskie risinājumi un veicami atbilstoši uzraudzības pasākumi.

6.8.3.16. Ziņojuma 4.2. nodaļā vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas un Paredzētās darbības ietekme uz klimatu. Mājlopu un mājputnu turēšanas procesā veidojas metāna emisijas no dzīvnieku zarnu fermentācijas procesiem un metāna, un slāpekļa (I) oksīda emisijas no kūtsmēslu apsaimniekošanas. Saskaņā ar Ziņojumu, atbilstoši klimata pārmaiņu starpvaldību padomes 2016. gada

⁴⁴ Pieejama https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202402881#anx_I%C2%A0

⁴⁵ Noteiktas Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” un izmantots gaisa kvalitātes novērtējuma sliekšnis (amonjaka koncentrācijai) Eiropas Ķimikāliju aģentūras (ECHA) datubāzē (<https://echa.europa.eu/lv/home>), informācijas atlase veikta atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas 2021. gada jūlija metodikai “Emisijas limitu projektu izvērtējuma kontrolsaraksts un vadlīnijas”

⁴⁶ Daļiņu PM₁₀ diennakts koncentrācijas 90,41. procentile alternatīvas Nr. 4A (SNG) gadījumā vidēji trijiem vērtētajiem gadiem sastāda 82% no normatīva (Kompleksa ietekme bez fona rada 67,6 % no robežlieluma jeb 27,8 µg/m³), bet alternatīvas Nr. 4B (šķelda) gadījumā – 89,7% (attiecīgi Kompleksa ietekme – 70,4% jeb 31,6 µg/m³)

vadlīnijām (turpmāk – IPCC vadlīnijas)⁴⁷ metāna emisijas faktors no dzīvnieku zarnu fermentācijas procesiem mājputniem nav izstrādāts (skatīt IPCC vadlīniju 10.10. tabulu). No sagatavotā novērtējuma (rezultāti Ziņojuma 4.2.1. tabulā) secināms, ka Paredzētā darbība (mājputnu audzēšana un kūsmēsļu apsaimniekošana) radīs aptuveni 504 t CO₂ ekv. gadā, tajā skaitā proporcionāli lielākā daļa – aptuveni 472 CO₂ ekv. attiecināmi uz jaunputnu audzēšanu. Šāds prognozētais izmaiņu līmenis nav vērtējams kā nozīmīgs, jo būs aptuveni 0,02 % no kopējām CO₂ emisijām lauksaimniecības sektorā 2024. gadā.

6.8.3.17. Dienests konstatē, ka ir pamatoti ar šo atzinumu nostiprināt Paredzētās darbības maksimālos emisiju līmeņus, kādus Ierosinātāja apņēmusies nodrošināt. Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:

- a) Ievērojot to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā mājputnu novietņu ventilatoru darbības noslodze (līdz ar to arī emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem) tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Paredzētās darbības akceptēšanas un īstenošanas gadījumā Ierosinātājai jānodrošina, ka faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un ar to darbību saistīto tehnisko risinājumu fizikālie parametri būtiski neatšķiras no Ziņojumā izmantotajām vērtībām (Ziņojuma E.2. pielikuma datne *“Emisijas avotu fizikālais raksturojums”* un attiecīgajai alternatīvai atbilstošie modelēšanas ievaddati) vai tiek izmantoti tehniskie risinājumi, kas nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni. Tāpat jānodrošina, ka piesārņojošo vielu emisiju limiti iekārtas normāla darba režīmā nepārsniedz ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistīto emisijas līmeni.
- b) Paredzētās darbības emisiju limiti precizējami būvprojektēšanas stadijā atbilstoši faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citiem emisijas avotu parametriem, tai skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus, kā arī projekta laikā spēkā esošos gaisa kvalitātes normatīvus un Mājputnu audzēšanas LPTP nosacījumus. Nav pieļaujami par Ziņojuma E.2 pielikuma tabulās “No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas” noteiktajiem būtiski sliktāki emisiju parametri (g/s, mg/m³, t/gadā) avotu izplūdē, vienlaicīgi nodrošinot, ka tiek ievēroti gaisa kvalitātes robežlielumi un mērķlielumi vērtējamajās teritorijās.
- c) Katra ietekmes novērtējuma mērķiem definētā emisijas avota (tai skaitā reprezentatīvs individuālais ventilācijas izvads katrai no putnu novietnēm) limitu ievērošanas kontrole nodrošināma veicot arī mērījumus (kur attiecināms un tehniski iespējams). Amonjaka emisiju mērījumi (koncentrācija un plūsmas ātrums) katras novietnes reprezentatīvajā avotā veicami atbilstoši Mājputnu audzēšanas LPTP nosacījumiem - gada laikā no ekspluatācijas uzsākšanas. Turpmākā mērījumu regularitāte un veikšanas nosacījumi precizējami Atļaujā.
- d) Lai pārliecinātos par Ziņojumā paredzēto risinājumu gaisa piesārņojuma samazināšanai pietiekamību, pēc novietņu Nr. 1 un Nr. 2 ekspluatācijas uzsākšanas darbības (novietņu piepildījuma) apjomā, kas nav mazāks par

⁴⁷ Pieejamas: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/4_Volume4/V4_10_Ch10_Livestock.pdf

70% no maksimāli novērtētā, vismaz 30 dienas veicami daļiņu PM₁₀ mērījumi uz teritorijas robežas dzīvojamās apbūves virzienā. Emisijas kontroles mērījumi veicami vienlaicīgi nodrošinot arī meteoroloģisko parametru (āra gaisa temperatūra, vēja virziens, vēja ātrums) mērījumus.

- e) Ja saskaņā ar daļiņu PM₁₀ mērījumu rezultātiem tiek konstatēts, ka mērījuma perioda piesārņojuma līmenis, ko rada Paredzētā darbība, pārsniedz Noteikumos Nr.1290 noteikto augšējo piesārņojuma noteikšanas sliekšni, operatoram jānodrošina pastāvīgs gaisa kvalitātes monitorings vismaz vienu kalendāro gadu. Ja kalendārā gada rezultāti apliecina normatīvos noteikto robežlielumu pārsniegumu, veicami pasākumi emisiju samazināšanai. Šādā gadījumā Atļaujā var tikt noteikti ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam.**

6.8.4. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.8.4.1. Vērtējot Ziņojumā ietverto smaku novērtējumu (Ziņojuma 4.1.6. nodaļa), Dienesta secinājumi lielā mērā sasaucas ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti. Tādēļ Dienests atkārtoti nevērtē informāciju, kas saistīta ar emisiju avotiem un pieņēmumiem to darbības dinamikā.
- 6.8.4.2. Dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no putnu novietnēm, kā arī kūtsmēslu uzglabāšana un pārkraušana. Atbilstoši Mājputnu audzēšanas LPTP un VDI standartā norādītajam, smaku emisijas ir maz atkarīgas no novietņu tipa un putnu veida, bet atkarīgas galvenokārt no barības veida un barošanas režīma, tāpēc EF var ievērojami atšķirties kā valstu, tā saimniecību ietvaros. Emisiju no novietnēm aprēķinos izmantoti VDI standartā un Nīderlandes datu bāzē norādītie smaku EF (Ziņojuma 4.1.3. tabula). EF izmantošana novērtējuma vajadzībām atbilst piesardzības principam (tiek vērtēts sliktākais iespējamais variants). VDI standarta EF izmantots arī aprēķinot smaku emisijas no kūtsmēslu uzglabāšanas. VDI standartā un Nīderlandes datu bāzē nav pieejami smaku EF mēslu pārkraušanai. Atbilstoši Ziņojuma 68. lpp. norādītajam, smaku emisijas no mēslu pārkraušanas novērtēšanai veikti mērījumi līdzīgā emisijas avotā⁴⁸. Atbilstoši testu rezultātiem, smakas emisijas daudzums no kūtsmēslu pārkraušanas sastāda 1392 ou_E/s, tas aprēķināts no augstākās noteiktās koncentrācijas – 20 ou_E/m³ (plūsmas ātrums 69,6 m³/s). Dienests norāda, ka šādi testi turpmāk veicami reizi gadā, kā to nosaka LPTP prasības un, konstatējot būtiskas atšķirības, lemjams par atkārtotas modelēšanas nepieciešamību un smaku ietekmes samazināšanas risinājumu piemērošanu.
- 6.8.4.3. Izmantojot šī atzinuma 6.8.3.13. punktā norādīto emisiju izkliedes modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta Paredzētās darbības alternatīvu novērtēšana un smaku izplatības areāla noteikšana. Atbilstoši smakas izkliedes aprēķinu rezultātiem Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kur saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 “Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam (5 ou_E/m³, ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā), šie nosacījumi tiek ievēroti (Ziņojuma 4.1.13. tabula un 4.1.10. attēls).

⁴⁸ Dienests konstatējis, ka objekts netiek norādīts, testēšanas pārskati nav pievienoti.

- 6.8.4.4. Ziņojuma 4.1.13. tabulā apkopota informācija par smaku izkliedes modelēšanā noteiktajām koncentrācijām katrā no tuvākajām dzīvojamo māju teritorijām. Augstākās smaku koncentrācijas noteiktas atbilstoši 2021. gada meteorodatiem un viensētu “Pūces” un “Kaijas” teritorijās – attiecīgi $0,78 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ un $0,74 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Ņemot vērā, ka noteiktās koncentrācijas ir tuvas smaku uztveres sliekšņa koncentrācijai ($1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$), Izstrādātāja veikusi papildus aprēķinus un noteikusi arī smakas uztveres sliekšņa sasniegšanas gadījumu skaitu stundās Paredzētās darbības ietekmētajā teritorijā, izkliedes aprēķinu rezultāti 2021. gadam attēloti Ziņojuma 4.1.11. attēlā. Secināts, ka pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem Preiļu pilsētā varētu tikt konstatēta smakas esamība (vismaz $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$), piemēram, dzīvojamās apbūves teritorijās no Cēsu ielas līdz Brīvības ielai šāda iespējamība prognozēta līdz 50 stundām gadā, savukārt uz Rietumu ielas gājēju un velo celiņa pie Kompleksa – līdz 500 stundām gadā. Dienests arī norāda, ka kūtsmēsliem un lopkopības radītajām smakām kopumā ir salīdzinoši augsts hedoniskais⁴⁹ tonis, tās pieder traucējošo smaku grupai, kuru uztveres sliekšnis var būt augstāks par smakas uztveres sliekšni.
- 6.8.4.5. Ar mērķi noskaidrot gaisa piesārņojuma, tai skaitā smaku, izkliedei nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļus, Ziņojumā noteikts, pie kādiem meteoroloģiskos apstākļus raksturojošiem parametriem tiek prognozēta katras piesārņojošās vielas maksimālā koncentrācija (100. procentile) stundas intervālam, un šis rezultāts summēts ar esošo piesārņojuma koncentrāciju. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini veikti visām vielām, ieskaitot arī tām vielām, kurām nav noteikts normatīvs vienas stundas intervālam. Saskaņā ar veiktajiem izkliedes aprēķiniem nelabvēlīgus meteoroloģiskos apstākļus raksturo parametri, kas apkopoti Ziņojuma 4.1.14. tabulā. Tabulā norādītās koncentrācijas piesārņojošām vielām noteiktas ārpus kompleksa teritorijas, savukārt smakām – teritorijās, kurās vērtē atbilstību smakas mērķlielumam. Visos gadījumos maksimālās koncentrācijas konstatētas pie maza vēja ātruma (līdz $2,5 \text{ m/s}$) un vairumā gadījumu pie stabiliem atmosfēras apstākļiem (G atmosfēras stabilitātes klase). Piezemes slāņa sajaukšanās augstums variē no $17,7$ līdz 314 metriem. Secināms, ka Paredzētās darbības radīto emisiju izkliedei visnelabvēlīgākie apstākļi ir stabilas atmosfēras apstākļi, kas galvenokārt novērojami nakts laikā, un tiem raksturīgs lēns vējš un skaidras debesis.
- 6.8.4.6. Ziņojuma 4.13. nodaļā analizēta esošā (fona) situācija Paredzētās darbības ietekmes zonā. Saskaņā ar LVĢMC 2024. gada 31. janvāra izziņu Nr. 4-6/127 2022. gada valsts statistikas pārskatu sistēmā par gaisa aizsardzību “Nr. 2-Gaiss” nav informācijas par slāpekļa oksīda, formaldehīda un smaku emisiju avotiem uzņēmuma ietekmes zonā (skatāma Ziņojuma E.1. pielikumā). Savukārt Valsts vides dienesta Latgales reģionālā vides pārvalde 2024. gada 11. aprīļa vēstulē Nr. 14.7/576/LA/2024 (pievienota Ziņojuma 10. pielikumā) norādījusi, ka paredzētās darbības vietas tuvumā atrodas divi objekti, kas potenciāli varētu radīt smaku emisijas - SIA “Preiļu saimnieks” Preiļu pilsētas komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un AS “Preiļu siers” piena pārstrādes rūpnīcas ražošanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Taču konstatēts, ka šo uzņēmumu piesārņojošo darbību atļaujās nav identificēti smaku avoti un atbilstoši izstrādāti smaku emisijas limitu projekti. Dienestā nav saņemtas pamatotas sūdzības par notekūdeņu attīrīšanas iekārtu radītajām smakām, taču par NAI radīto smaku

⁴⁹ Smakas patīkamību vai nepatīkamību raksturo hedoniskais tonis, kas ir viens no psihofizikāliem ožas uztveres raksturlielumiem. Smakas patīkamības vai nepatīkamības mērījumiem tiek izmantota novērtējuma skala no -4 (ļoti nepatīkama smaka) līdz +4 (ļoti patīkama smaka).

diskomfortu iedzīvotāji ir izteikušies Ziņojuma sagatavošanas laikā organizētajās sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs un uz to ir norādīts arī iedzīvotāju vēstulēs.

6.8.4.7. Tāpat – līdzvērtīgi kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Dienests vērs Ierosinātājas un Pārvaldes uzmanību uz aspektiem, kas ietekmē smaku novērtējumu (tā rezultātu) un liek ar piesardzību attiekties pret Atļaujā ietveramiem nosacījumiem. Minēto aspektu vidū ir gan Ierosinātājas izdarītie pieņēmumi par atsevišķiem no emisiju veidiem, gan vērtētie nosacījumi putnu novietņu ventilācijas parametriem, kas ietekmē arī smaku izkliedi. Tādēļ nav izslēdzams, ka faktiskā Paredzētās darbības ietekme varētu būt atšķirīga no Ziņojumā novērtētās. Dienests norāda, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tai skaitā smaku emisiju līmeņus konkrētos emisijas avotos un attiecīgi arī jutīgajās teritorijās), demonstrējot, ka tāds ir iespējams. Līdz ar to Ierosinātājai ir arī jāapzinās, ka nevienā no Paredzētās darbības īstenošanas alternatīvām nav pieļaujamas būtiski sliktākas smaku koncentrācijas identificētajos smaku avotos par Ziņojumā norādītajām. Precīzi nosacījumi atbilstības novērtējumam, ievērojot Noteikumu Nr. 724 prasības, nosakāmi Atļaujā. Papildus tam Dienesta ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīviem putnu novietnes ventilācijas izvadiem un kūsmēsļu uzglabāšanas un pārkraušanas vietai, pēc Paredzētās darbības uzsākšanas veicami mērījumi⁵⁰, lai pārlicinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja uz to norādīs mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos EF, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Šāda nepieciešamība cita starpā saistīta arī ar to, ka Mājputnu audzēšanas LPTP atzīst, ka mājputnu intensīvas audzēšanas gadījumā emisijām vērojamas sezonālas svārstības, ko nosaka klimatiskie apstākļi, faktiski izmantotās barības veids un barības režīms.

6.8.4.8. **Ievērojot šajā atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā, Dienests uzskata par nepieciešamu ar šo atzinumu nostiprināt vai izvirzīt papildus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

a) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un Mājputnu audzēšanas LPTP nosacījumiem, nosakāmi būvniecības ieceres dokumentācijā un Atļaujā, Ierosinātājai sagatavojot aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu atbilstoši uzstādāmo/ faktiski uzstādīto ventilācijas iekārtu un citiem emisijas avotu parametriem, tai skaitā ņemot vērā arī pārējo teritorijā esošo ēku un būvju novietojumu un faktiskos izmērus. Nav pieļaujamas par Ziņojuma E.2 pielikuma tabulās “No emisijas avotiem emitētās vielas” noteiktajām būtiski sliktāki smaku emisiju parametri smaku emisijas avotu izplūdē. Nepieciešamības

⁵⁰ Dienesta ieskatā, novietņu Nr. 1 un Nr. 2 kontrolmērījumos (ja novietnes tiks aizpildītas posmsecīgi) konstatējot būtiskas atšķirības noteiktajos un Ziņojumā aprēķina nolūkos izmantotajos emisiju parametros, Atļaujā būtu nosakāms, ka vismaz pirmajā darbības gadā arī attiecībā uz smaku kontroli veicama mērījumu sērija atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP* 4.9.2. punktā norādītajā biežumā (“Paraugus ņem vismaz sešās dienās, kas sadalītas viena gada laikā. Paraugošanas dienas ir sadalītas šādi: attiecībā uz dzīvnieku kategorijām, kuru emisijas ir stabilas (piemēram, dējējvistas), katrā divu mēnešu periodā pēc nejaušības principa tiek izvēlētas paraugošanas dienas. Dienas vidējo rādītāju aprēķina kā visu paraugošanas dienu vidējo”) un atkarībā no iegūtajiem rezultātiem lemjams par turpmāko putekļu, amonjaka un smaku kontroles biežumu.

gadījumā būvprojektā jāparedz pasākumi smaku emisijas ierobežojumiem.

- b) Ietekmes novērtējuma mērķiem definēto smaku emisijas avotu limitu ievērošanas kontrole pēc novietņu Nr. 1 un Nr. 2 ekspluatācijas uzsākšanas apjomā, kas nav mazāks par 70 % no Ziņojumā maksimāli novērtētā novietņu piepildījuma, nodrošināma veicot arī mērījumus (kur attiecināms un tehniski iespējams).
- c) Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti būtiski lielāki smaku emisiju apjomi nekā Ziņojumā prognozētie un Atļaujā precizētie, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktorus, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas), un Atļaujā nosakāmi precizēti nosacījumi Kompleksa darbības īstenošanai.
- d) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.8.5. Troksnis un tā izplatība:

- 6.8.5.1. Ar paredzēto darbību saistītās trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 4.3. nodaļā un modelēšanas ievaddati E.3 pielikumā, savukārt ventilācijas sistēmu tehniskā dokumentācija – E.4. pielikumā. Vides trokšņa aprēķini un izkliedes modelēšana veikta izmantojot datorprogrammu IMMI 2023 (izstrādātājs *Wölfel Engineering GmbH & Co. KG*), kur aprēķiniem izmantotas Noteikumu Nr. 16 1. pielikumā noteiktās metodes. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 nosacījumiem, satiksmes vides trokšņa robežlielumi piemēroti teritorijām ar dzīvojamo apbūvi neatkarīgi no apbūves teritorijas izmantošanas funkcijas, savukārt rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumi piemēroti atbilstoši apbūves teritorijas izmantošanas funkcijai. Vērtējamo apbūves teritoriju un dzīvojamo ēku novietojums parādīts Ziņojuma 4.3.1. attēlā.
- 6.8.5.2. Tā kā atbilstoši Noteikumu Nr. 16 2.8. punktam uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti noteikumos noteiktie vides trokšņa robežlielumi, nav kvantitatīvi vērtēta būvdarbu ietekme uz trokšņa līmeni paredzētās darbības teritorijas apkārtnē. Būvdarbi pēc iespējas tiks veikti diennakts dienas periodā.
- 6.8.5.3. Trokšņa ietekmes novērtējuma ietvaros ņemot vērā normatīvo regulējumu aprēķināts fona trokšņa līmenis (Ziņojuma 4.3.4. nodaļa), ko rada autotransporta kustība pa valsts nozīmes autoceļiem⁵¹ un Rietumu ielu; Paredzētās darbības radītais rūpniecisko objektu un satiksmes trokšņa līmenis; summārais satiksmes radītais trokšņa līmenis. Informācija par aprēķināto augstāko esošo, paredzētās darbības un summāro satiksmes radīto trokšņa līmeni, katrā dzīvojamās apbūves teritorijā, ir apkopota Ziņojuma 4.3.12. tabulā, savukārt trokšņa izkliedes karte

⁵¹ Vērtējumā ņemti vērā valsts reģionālo autoceļš P58 Viļāni - Preiļi - Špoģi, valsts vietējo autoceļu V752 Preiļi - Raunieši – Rožupe un Preiļu apvedceļu - Rietumu iela.

dienas periodam pievienota 4.3.2. (esošais), 4.3.4. (Paredzētā darbība) un 4.3.8.(summārais) attēlā.

- 6.8.5.4. Novērtējumā konstatēts, ka esošajā situācijā Kompleksam tuvāko dzīvojamo māju teritorijās satiksmes vides trokšņa līmenis dienas periodā, kurā notiks arī ar Kompleksu saistītie pārvadājumi, ir robežās no 37 dB(A) līdz 54 dB(A). Būtiski augstākas vērtības noteiktas Andreja Upīša un Daugavpils ielas posmos, taču lielākajā daļā gadījumu nepārsniedz Noteikumos Nr. 16 noteiktos robežlielumus⁵². Pārsniegums konstatēts Daugavpils ielā 68, aprēķinātā vērtība ir 67 dB(A), bet vēl četru māju teritorijās tā ir robežās no 62 - 65 dB(A)⁵³.
- 6.8.5.5. Augstākais ar Kompleksa darbību saistītais satiksmes troksnis – 51 – 53 dB(A) – aprēķināts pie mājām “Kodoli”⁵⁴, Andreja Upīša ielā 5 un Andreja Upīša ielā 1. Uzsākot Kompleksa darbību jaunas paaugstināta trokšņa līmeņa zonas un jauni pārsniegumi neveidosies, nepieaugs arī Daugavpils ielā 68 noteiktais trokšņa līmeņa pārsniegums.
- 6.8.5.6. Saistībā ar Paredzēto darbību Ziņojuma 4.3.5. nodaļā identificēti sekojoši trokšņa avoti: putnu novietņu ventilācijas izvadi; barības silosu uzpilde; kūsmēsļu transportieri; traktortehnikas un kravas transporta (gan iekšējā, gan ārējā) radītais troksnis. Informācija par putnu novietnēs plānoto ventilāciju, citu trokšņa avotu darbības laiku un transportēšanas plūsmām apkopota, Ziņojuma 4.3.6.-4.3.10. tabulās, trokšņa avotu novietojums attēlots 4.3.3. attēlā. Paredzētās darbības radītās ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 4.3.6. nodaļā.
- 6.8.5.7. Galvenie trokšņa avoti, kas ietekmē Kompleksam tuvumā izvietotās dzīvojamās apbūves teritorijas dienas periodā ir uzņēmuma iekšējie procesi – barības bunkuru uzpildīšana, mēsļu transportieru un traktortehnikas darbība, autotransporta kustība pa uzņēmuma teritoriju un putnu novietņu ventilācijas darbība, savukārt vakara un nakts periodā galvenais trokšņa avots ir novietņu ventilācijas darbība. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, uzsākot Paredzēto darbību, tās tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās netiks pārsniegti Noteikumos Nr. 16 noteiktie rūpnieciskā vides trokšņa robežlielumi. Augstākais trokšņa līmenis dienas, vakara un nakts periodā prognozēts apbūves teritorijā Kodoli, kura izvietota iepretim plānotajam Kompleksam, attiecīgi dienas un vakara laikā sasniedzot 43 dB(A), bet nakts laikā 47 dB(A). Uz šo jaukta centra apbūves teritoriju attiecināmie rūpnieciskā trokšņa robežlielumi attiecīgi katram no diennakts periodiem ir 65 dB(A), 60 dB(A) un 55 dB(A). Tuvākajās viensētās noteiktais rūpnieciskā trokšņa līmenis attiecīgi ir 30 – 42 dB(A) dienas periodā, 31 – 43 dB(A) vakara periodā un 35 – 45 dB(A) nakts periodā. Visvairāk ietekmētā viensēta “Dainas” atrodas uz DR no Kompleksa teritorijas, aptuveni 700 m attālumā no Novietnēm Nr.3, Nr.4 un Nr.5.
- 6.8.5.8. Ierosinātāja Ziņojumā ir novērtējusi, ka Paredzētās darbības realizācija tehniski ir iespējama veidā, kas arī summāri ar citiem trokšņa avotiem nepalielinās vides satiksmes un rūpnieciskā trokšņa līmeņus to dzīvojamo māju teritorijās, kurās trokšņa rādītāji jau šobrīd ir augsti, bet robežlielumi netiek pārsniegti. Tomēr šādu vides sniegumu (atbilstoši Ziņojumam) iespējams nodrošināt tikai ar pasākumiem, kas paredzēti trokšņa ietekmes mazināšanai (nosacījumi maksimāli pieļaujamai

⁵² Atbilstoši Noteikumu Nr.16 2. pielikuma 2. tabulai, satiksmes vides trokšņa robežlielums dienas periodam noteikts 65 dB(A), vakara periodam – 60 dB(A) un nakts periodam 55 dB(A).

⁵³ Augsts satiksmes trokšņa līmenis noteikts pie mājām (dilstošā secībā) Daugavpils ielā 66, “Kodoli”, Andreja Upīša iela 2, Daugavpils iela 64.

⁵⁴ Apzīmējums trokšņa izkļiedes kartē – 21, māja atrodas zonā starp Rietumu un Daugavpils ielu (ārpus pilsētas teritorijas tas ir autoceļš P85).

ventilatoru skaņas jaudai, satiksmes intensitāte, transporta loģistikas risinājumu ievērošana uzņēmuma teritorijā, iekārtu darbība nakts un vakara stundās).

6.8.5.9. Ievērojot iepriekš minēto, Dienests uzskata par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība realizējama vai nav pieļaujama:

a) Paredzēto trokšņa avotu emisijas parametri, kas novērtējuma nolūkiem Ziņojumā izmantoti maksimālās attiecīgo trokšņa avotu radītās ietekmes prognozē un atbilst ievaddatu vērtībām Ziņojuma E.3 pielikumā, ir Paredzētās darbības īstenošanas nosacījumi. Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība realizējama dienas periodā, būtiski nepārsniedzot Ziņojuma 4.3.10. tabulā norādīto transporta kustības intensitāti.

b) Jānodrošina, ka būvprojektā apstiprinātais būvju, piebraucamo ceļu un vārtu novietojums, uzstādīto ventilācijas iekārtu un citu modeļi izmantoto trokšņa avotu parametri ir līdzvērtīgi Ziņojuma 4.3.6 – 4.3.9. tabulās norādītajiem. Ierosinātajai ir jāsagatavo aktualizēts trokšņa novērtējuma projekts, kurš pievienojams būvprojektam.

6.8.6. Avāriju un negadījumu riski:

6.8.6.1. Saskaņā ar Ziņojumu (3.12. un 4.4. nodaļas) uzņēmumā plānotās iekārtas neradīs būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību un drošību. Alternatīvas Nr. 4-A vai 4-C realizācijas gadījumā bīstamo ķīmisko vielu (SNG siltumenerģijas nodrošināšanai un dīzeļdegviela traktortehnikas un dīzeļģeneratora darbībai) daudzums objektā pārsniegs Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumos Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 563) paaugstinātas bīstamības objektiem noteiktos kvalificējošos apjomus, bet nepārsniegs Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 131) 1. pielikumā noteikto vielu kvalificējošo daudzumu, līdz ar to objekts tiks kvalificēts kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts.

6.8.6.2. Ziņojuma 4.4.3. nodaļā pievienots riska novērtējums Kompleksā atbilstoši Noteikumu Nr. 563 prasībām. Avārijas seku novērtējums veikts atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijās (atsauce Nr. 45 Ziņojumā) aprakstītajiem principiem avārijas scenāriju identificēšanai un šajās vadlīnijā sniegto informāciju par tipisko avārijas scenāriju atgadīšanās varbūtībām. Nosakot tipisko avārijas scenāriju atkārtošanās periodiskumu Kompleksā, ņemts vērā ķīmisko vielu patēriņš un piegādes intensitāte, kas ir SNG – 290 t/gadā, un dīzeļdegviela – 50 t/gadā. Riska novērtējumā pieņemts, ka SNG uzglabā divās tvertnēs, kur katrā tiek uzglabāts līdz 5 tonnām gāzes, savukārt gāzes piegādi nodrošina ar autocisternām, kuru tilpums ir 30 m³. Aprēķinos pieņemts, ka dīzeļdegvielu uzglabā vienā tvertnē, kuras ietilpība ir līdz 4 tonnām, degvielas piegādi nodrošina ar autocisternām, kuru tilpums ir 30 m³, bet cisterna sadalīta atsevišķās sekcijās. Riska novērtējumā pieņemtais noplūžu ierobežošanas risinājums – dubultsienu tvertnes izmantošana.

6.8.6.3. Avārijas seku iedarbība raksturota ar 1 % letālās iedarbības distanci, kuras noteikšanai izmantota kompānijas *Gexcon AS* avāriju seku izplatības modelēšanas datorprogramma *Effects* (versija 12.1.1) (licence 24619.33026 RISC295).

Cilvēka bojāeju kā kritēriju apdraudējuma raksturošanai izmanto Nīderlandē, tā noteikšanas principi iestrādāti datorprogrammā *Effects* (atsauces Nr. 46 un Nr. 47 Ziņojumā).

- 6.8.6.4. Aprēķina un modelēšanas rezultāti apkopoti attiecīgi Ziņojuma 4.4.1. tabula, 4.4.1. un 4.4.2. attēli (SNG piegāde un uzglabāšana) un 4.4.2. tabula, 4.4.3. attēls (dīzeļdegvielas piegāde un uzglabāšana). Saskaņā ar riska matricu (Ziņojuma 4.4.3. tabula) lielākā daļa iespējamo scenāriju atbilst maznozīmīga riska līmenim, jo paredzēts lietot tipveida tehnoloģiskās iekārtas ar tipveida, iepriekš pārbaudītiem, drošības risinājumiem, kā arī darbības ar bīstamajām ķīmiskajām vielām plānotas salīdzinoši nelielos apjomos. Augstākais riska līmenis un arī lielākā riska zona (191 m rādiuss 1% letālās iedarbības distancei) aprēķināta negadījumiem SNG piegādes autocisternas pieņemšanas procesā. Tomēr arī šajā gadījumā riska līmenis ir pieņemams, un papildus riska samazināšanas pasākumi nav nepieciešami. Riska līmeņa nepaaugstināšanai rekomendējams pievērts pastiprinātu uzmanību SNG pieņemšanas procesam – izstrādāt dokumentētu darbības vadības procedūru, kas ietver nosacījumus un kārtību gāzes pieņemšanas procesa kontrolei un uzraudzībai no uzturēšanas puses.
- 6.8.6.5. Ugunsgrēka riski Kompleksa teritorijā var būt saistīti galvenokārt ar iekārtu nepareizu ekspluatāciju un/vai to bojājumiem. Lai tos novērstu vai samazinātu, Komplekss tiks aprīkots ar atbilstošu automātisku ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu. Kā nozīmīgs riska faktors alternatīvas Nr.4-B gadījumā vērtēti negadījumi, kas saistīti ar šķeldas kā kurināmā izmantošanu. Ziņojuma 4.4.4. tabulā apkopota informācija par šādu ugunsgrēku cēloņiem, kā arī norādīti risinājumi preventīvai nelabvēlīgā notikuma novēršanai..
- 6.8.6.6. Biodrošības aspekti un iespējama mājputnu inficēšanās, tai skaitā elektroenerģijas padeves pārtraukšanas riski, kas var novest pie liela apjoma putnu bojāejas. Kompleksā tiks izstrādāts biodrošības pasākumu plāns, kas tiks nepārtraukti pilnveidots un papildināts. Īstenojot pasākumu plānu, tiks nodrošināta putnu novietņu un to aprīkojuma tīrība, kontrolēta transportlīdzekļu un apmeklētāju kustība (paredzēts izbūvēt četrus vārtus piekļuvei teritorijai, izmantošana norādīta Ziņojuma 4.3.10. tabulā), dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, tai skaitā dzīvnieku liķu pagaidu uzglabāšana, kā arī darbinieku instruktāža par biodrošības un higiēnas pasākumiem. Elektrības pārtraukuma gadījumā paredzēts izmantot dīzeļģeneratoru.
- 6.8.6.7. Salīdzinot kurināmā alternatīvas no avāriju riska viedokļa, Izstrādātāja Ziņojuma 4.4.5. nodaļā norādījusi, ka saskaņā ar novērtējumu plašākās avārijas sekas iespējamās alternatīvām ar SNG piegādi un uzglabāšanu. Vienlaikus modelēšanas rezultāti liecina, ka šādu avāriju sekas var apdraudēt paša paredzētās darbības objekta būves un cilvēkus, bet nesasnies dzīvojamās apbūves teritorijas. SNG izmantošanas intensitāte nav paredzēta augsta, un tipveida drošības risinājumi var nodrošināt tādu drošības līmeni, lai avāriju risku šajā tehnoloģijā vērtētu kā zemu. Jāņem arī vērā, ka SNG izmantošanas gadījumā Komplekss tiks klasificēts kā paaugstinātas bīstamības objekts, un tā pārvaldnieka pienākums būs nodrošināt ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu saskaņotus pasākumu izpildi civilās aizsardzības objektā.
- 6.8.6.8. Izvērtējis Ziņojumu, Dienests secina, ka Kompleksam tiks izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās

pārbaudes un kontroles pasākumiem. Dienesta ieskatā papildus uzmanība Ierosinātājai jāpievērš tiem Mājputnu audzēšanas LPTP punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei un ko tā ir apņēmusies ievērot.

- 6.8.6.9. **Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Dienests secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to samazināšanai un novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātājai ir jānodrošina visu Ziņojumā 3. pielikuma un 4.4. nodaļā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvos, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, infekciju riskiem un to mazināšanai.**

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt tās radīto ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību⁵⁵. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem un noteiktajiem risinājumiem Paredzētās darbības radīto ietekmju novēršanai vai samazināšanai līdz pieņemamam līmenim, akcepta lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta.

Dienests konstatē, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Dienests vērš akcepta lēmuma pieņēmēja uzmanību, ka Ziņojumā un šajā Dienesta atzinumā identificēta virkne priekšnosacījumu tālākajām plānošanas un projektēšanas stadijām, kā arī nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība tās akcepta gadījumā var būt īstenojama vai nav pieļaujama.

Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai ir ierobežojumi, kas izriet no Aizsargjoslu likuma un Teritorijas plānojuma_2025, atbilstoši kuriem nav pieļaujama plānoto dējējvistu novietņu ar āra pastaigu laukumu izbūve, ja netiek samazināts NAI aizsargjoslas platums, kā arī Noteikumu Nr.240 140. un 143. punkta regulējuma.

Dienesta atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot dienesta atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Dienesta atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Atļauju pārvaldes direktora p.i.,
direktora vietnieks

A.Veliks

⁵⁵ Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strobe, dace.strobe@vvd.gov.lv,
Māris Ikaunieks, maris.ikaunieks@vvd.gov.lv